

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis

Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas VIII

Lapkričio-November 15 d., 1926

442

Nr. 21 (211)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill., Under Act of March 3, 1879, Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on April 12, 1921.

"VYTIS" (The Knight)

Published Semi-Monthly by Lietuvos Vyčiai (Knights of Lithuania)

SUBSCRIPTION RATE:

Yearly _____ \$3.50
6 Months _____ 2.00
In foreign countries and Chicago yearly _____ 4.00

Advertising rates on application.

All communications must be addressed:

"VYTIS"

4736 S. WOOD STREET CHICAGO, ILLINOIS
Telephone Lafayette 6298

"VYTIS"

Jaunimo dvi-savaitinis laikraštis. Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams _____ \$3.50
Pusmečiui _____ 2.00
I Užsienį ir Chicagoj Metams _____ 4.00
Pavieniais numeriais _____ .20

"VYTIS"

4736 S. WOOD STREET CHICAGO, ILLINOIS
Telephone Lafayette 6298

Rymantas

"Easy Marks For Free Drinks"

Nesenai laikraščiai pranešė, kad tūlas 22 metų vaikinai viename vakarinių Amerikos Valstijų mieste tapo nulinciuotas. Aš susidomėjau jo gyvenimu, bet ilgą laiką negalėjau surasti jo gyvenimo APRASŲMO. Galop nesenai atradau "Rochester American" platų aprašymą apie minimą jaunikaitį. Štai pasidalysiu tomis žiniomis su skaitytojais.

Tasai jaunikaitis buvo vienas tų, kurie nenori imtis darbo, bet kuriems svajojasi padaryti "easy money." Ilgą laiką jisai dykaduonaudamas bastėsi po visas vietas ir trynė visus kampus. Galop Anti-Saloon League pasamdė jį kaipo privatų detektyvą. Besivalkiodamas po nešvarias vietas ir begirtuokliaudamas pabandė pasinaudoti savo užimamos vietos įtekmę tam, kad pasipelnyti. Tūlą vakarą užklupo turtingą žmogų ir grąšindamas jam areštu bei teismu del neva "bootlegerystės" pareikalavo stambios sumos pinigų. Užpultam vyrui atsisakius klausyti užpuoliko,—tasai nudėjo jį vietoje vienu šūviu. Paaiškėjus visam reikalui, užmušėjas tapo areštuotas ir patupdytas kalėjime. Miesto gyventojai pasipiktinę baisia žmogžudyste atidarė kalėjimą ir išgabėnę žmogžudį miesto aikštėn rengėsi jį karti,—jau ir kilpa buvo užmauta ant kaklo,—kai štai žmogžudis

prabilo: "Let me warn the young men,"—daleiskite man perspėti jaunimą... Kada atliuosavo jam virvę, tada žmogžudis prabilo: "Jaunime, neik tuo keliu, kuriuo aš ėjau. Nesibijok sunkaus ir nemalonaus darbo. Aš visą savo jaunystę dykaduoniau,—aš visados laukiau "easy marks for free drinks" "saloon'uose," ir todėl šiandieną esu žmogžudis, kurį miesto gyventojai kabina ant kartuvių..." Tai buvo paskutiniai jo žodžiai. Liko pakartas.

Perspėjimas to jaunikaičio, kuris per vėlai susiprato verčia mus susimąstyti begalo liūdnu apsiereiškimu jaunimo tarpe, o tai nenoras imtis darbo ir vienkart neapribotas troškimas greitai praturtėti. Aš asmeniniai esu sutikęs daug jaunimo, kuris serga panašia liga. Štai, gerų tėvų vaikas nuo pat ryto ligi vėlos nakties trina apie saliuono sienas ir lukerioja, kad susitikus su pažįstamais nuo kurių tikisi "free drinks," jei ne mūnšaino stikliuką, tai bent "near beer'o" butkutę. Ir tas jo "hard work" apsimoka: pasitaiko "easy marks" ir savo gavęs vėl atsistoja ant "sidewalk," kramto tabaką, spjauo čia pat ant sienos saliuono namo, ir praėinančias merginas bei jaunas moteris užkabinėja nešvariais juokais.

Kol dar tėvai tokio jaunikaičio gyvi,—jis gau-

na valgi ir pastogę jų namuose. Kalbink jį prie darbo, tai darbo bijo. Kas jį laukia, kai jis neteks tėvų ligšiol gaunamos pagelbos? Dirbti tingės, elgėtauti gėdinsis, aišku, kad pasirinks sau "lengvą kelią" savęs užlaikymui. Gi suktais keliais bevaikščiodamas kelių dienų laisvę pakeis kelių metų kalėjimu.

Ar mažai tokių pavyzdžių mes savo tarpe at randame? O ne. Saliūnų sienos nevirsta, nes jei vienas "rėmėjas" tų sienų atsitraukia,—tai kai matai jo vietą kitas užima. Laukiančiųjų "free drinks" niekad nepritrūksta. O gaila to jaunimo, kurs "hard time" turi beliukeriodamas "easy marks for free drinks..." Liūdna ateitis tokio jaunimo?..

Taip, liūdna. Kartais pasitaiko gauti jiems darbą, bet tinginystė verčia juos nepaisyti gautojo darbo, o dėl tos priežasties darbdaviai veja juos nuo užimamos vietos. Tame laike juos iš-tinka nelaimė: netekę darbo jie irgi netenka tėvų. Gavę paveldėjimą savo tėvų, sunkiai sutaupytus keletą šimtų arba net ir keletą tūkstančių dolerių nudžiunga tinginiai... Jiems atrodo būk to paveldėjimo užteks ilgiems metams... Bet, štai sunkiai uždirbti pinigai, tėvų sutaupytas turtas, tinginiams pasidaro "easy money," nes jie nei ant plauko neprisidėjo prie paveldėtojo turto sutaupymo... Tėvai tikėjosi, kad jų vaikai iš jų prakaito pasinaudos ir turės gerą gyvenimui pradžią, bet tinginiai vaikai jų pasitikėjimą užvylė... Trumpam laikui prabėgus tinginys ir lengvamaniš vaikas viską iššvaisto: tėvų "hard-earned money" pasirodė jų vaikui vien "easy mark for free drinks." Prieš tai pasireiškusią tinginystę dabar dar labiau išbujojo: apie darbą nei manyti nenori, o gyvenimo "pleasures" užsigeidžia dar labiau. Kad pagavus skatiką visų savo užgaidų patenkinimui,—stoja ant kelio taip vadinamu: "easy money makeriu..." O tikras jų vardas "thieves." Ilgai nelaukus lieka sučiupti budrios policijos ir... kalėjimas.

Kaip tas įvyksta? Štai kaip.

Upės nuolatos bėgantis vanduo niekad neišperi epidemijos bacilų. Epidemijos bacilai vaisinasi vien balose. Panašiai yra ir su tinginyste, kuri niekad neapsireiškia veikliame jaunime. Tinginystės aukomis lieka nieko neveikiantis jaunimas. Kodel taip yra? Todėl, kad jaunimas veiklus neturi laiko kreipti domės į pašalinius dalykus,—jo mintis užimta svarbiais reikalais surištais su jo priedermėmis. Gi jaunimas neveiklus turėdamas daug liuso laiko nežino kaip laiką sunaudoti ir per tai jo mintis nukrypsta prie blogo. Kaip kad balos vandenyj vienas bacilas išperia nesuskaitomą daugybę kitų bacilų,

taip lygiai neveiklaus, tingaus jaunimo prote viena pikta mintis pagimdo daugybę kitų piktų minčių. Daugybė gi piktų minčių pavergia širdį piktam, ir paskiau, kuomet širdis pasidaro vergė pikto, pasirodo piktos kalbos ir pikti darbai. Iš to, kas pasakyta, galime spręsti apie pavojus grėsiančius neveikliam jaunimui. Pažvelkime į tinginius: rodos jie nieko neverti, rodos jie nieko neišmano,—bet kuomet proga pasitaiko jiems praverti burną, tai tuo atveju pasirodo jų gabumai... Kai ištaria žodelį, tai nežinai žmogus, kur dėtis. Jų žodžiai ne vien, kad vulgarūs, bet stačiai baurūs, siekia pikto... Nesivaržo nei draugystėje esamų kitos lyties asmenų. Jei tai yra vyras, tai viešai drįsta glamonėti merginas,—o jei tai būna mergina-tinginė tai švaistosi, trinasi apie vaikus. Nieks jų suvaldyti negali, jei bent tik kelių policmonų lazdos. Jei tas tiesa, kad sulig širdies jausmų burna kalba, tai jų širdis tikrai yra piktų jausmų lizdas. Matome tat, kad neveiklus, tingus jaunimas yra jei ne girtas, tai doriniai supuvęs.

Kas per pasekmės to visoko?

Nors tingus jaunimas pasekmių nepaiso, mes tačiau šioje vietoje tuom susidomėkime. Nesenai esu gavęs nuo tūlo jaunikaičio, kurs baigęs universitetą ir buvęs studijų delei net Europoje, gerai išlavintas smuikininkas, šiokio turinio laiška: "My dear Father: I am in financial difficulties and any assistance from You would be gratefully appreciated." Tą laišką parašė man "American boy," kuris nors ir mokslą gavęs ir specialybę turįs tingi darbą dirbti; nors darbą lengvai galėtų gauti. Matome tat, kad tingus jaunimas yra "moneyless." Tai pirma pasekmė.

Jaunimas, kurio nuolatinė vieta prie "saloono" baro arba ant "sidewalk'o," kuris nesuvaldo savo kalbos ir nuolat šlykščiai kalba,—su padoru jaunimu nebendruoja, nes pavyzdingas jaunimas šalinasi nuo jo, kaip nuo užkrečiamos ligos. Juk kiekvienas pripažįs, kad bendrauti su panašiu jaunimu yra sarmata padoriam vaikui arba merginai. Jei padorus jaunimas šalinasi sugedusio jaunimo, tai tas pastarasis pasilieka pats sau vienas. Klausimas tat kyla, kas per draugystės ryšiai tarp pasileidėlių? Stiprūs tie ryšiai, kada einasi pasiekti pikta, bet tai tik tūlam trumpam laikui. Paskiaus gi jokių ryšių nėra. Prietelybė jų paremta "money" pagrindu, nes tas reikalinga nedorų užgaidų patenkinimui. Jei nėra pinigų, nėra prietelybės. Kiek verta prietelybė dėl pinigų, patys spręskime kiekvienas sau... Sulig to pasirodo antra pasekmė: "friendless."

Tinginiai, kol tėvai gyvi, turi pastogę pas tē-

vus, bet netekę tėvų netenka irgi ir pastogės. Bastosi nuo kampo į kampa. Apsukę visus miestus, visus savo sėbrus, pradeda vėl iš pradžios ir taip čigono gyvenimą veda. Reiškia, pagaliaus pasirodo, kad "moneyless and friendless" pasidaro ir "homeless."

Ką privalo daryti neveiklus jaunimas, kad iš tinginystės klampynės išbridus?

Visųpirma nesusidėti su piktu jaunimu. Ar mokykloje, ar dirbtuvėje jei blogas draugas šnibžda į ausį ką nors negero,—privalome nuo jo atsitraukti. Tolesniai, privalome visados stengtis naudingą darbą dirbti. Pasinaudoję iš reikalingo atilsio, laiko niekais neleiskime, bet ką nors veikime: skaitykime, rašykime, drauginį darbą atlikime, jei asmeninio užsiėmimo nebeturime. Sekančiai, privalome savyje valdyti tai, kas vien mūsų pačių jėgomis suvaldoma, o ko nei aplinkybės, nei pašaliniai negali suvaldyti: tai mūsų mintis, jausmai, užgaidos... Pagaliaus turėkime, o jei neturime, tai stengkimės įgyti savimeilę, savęs pagerbimą.

Tuo būdu išsisaugosime tinginystės ir jos begalo liūdny pasekmių. Tada ne mums bus skirtas pakarto tinginio-piktadario žodžiai "Let me warn the young men..." Mūsų kelias bus tikrai "the honest way..."

—o—

J. Vyšnužis

Gyvenimo Simfonija

O brangusis žmogaus gyvenime, kaip tu esi liūdnas, bet drauge ir įvairus!

Be galo stebėtinas tasai pilkas žmogaus gyvenimas. Šiandie žmogus linksmas, smagus ir nusiteikęs, o rytoj jis bus liūdnas, susigrauzęs ir apatijoj paskendęs. Ir nekartą, o tai gal dažnai, žmogus vieną valandą juokiasi, kitą gi—verkia.

Tačiau didesnę viso gyvenimo dalį užima skausmai, liūdesys ir ašaros. Ir retai žmogui viena, kita ištisa diena praeina be jokio skausmo: ar tai kūno, ar sielos. Ir tai nestebėtina, nes pasaulis pilnas melancholijos. Pasilik brangusis, kada nors vienai vienas kambaryje, ar tuščiame, be jokios gyvybės, lauke, tada išgirsi tylų laidotuvių varpelio dindėjimą ir jaudinantį liūdesio bangų virpėjimą. Arba gal teko kada vienam eiti per didelį mišką, tai girdėjai liūdną ir verksmingą pušių ošimą, ažuolų ir uosnių graudų lapais šniokštimą. Ir ta amžinai girios medžių ošianti pasaka taip sujaudina žmogaus širdį, kad jis pradeda liūdnai niūnuoti ir tuojau pravirksta.

Toliau, jau ir be to taip liūdną gyvenimą, dar labiau jį sujaudina ir įskaudina įvairiausi pasau-

lio nuotikiai: O gal svarbiausias iš tų nuotikių, yra tai tasai nelemtas žmogaus pasaulyje likimas, būtent, mirtis. Jinai, toji baisi juodoji šmėkla, seka žmogų nuo pat jaunystelės dienų ir visur jį gązdina, kada tik jis pradeda linksmintis ir užmiršta savo pabaigą. Todėl jau visiems yra žinomas reiškinys, kad po linksmybių ir baimės valandų tuojau užaina svajingos liūdesio bangos.

Arba štai atsiskiria su šiuo pasauliu tavo geriausias draugas, ar draugė; amžinuoj miegu užmiega tavo brolis, sesuo ar tėvai, o gal ir suziedotinė ar mylimoji, mylimasis... Vis tai kelia daug liūdesio, gailesio ir ašarų!

Gražusis pasaulis apgaubtas liūdesio ir skausmų skraiste. O kiekvienas liūdesys ir bet koks skausmas labai sujaudina žmogaus jautriąją širdį, prislėgia nemalonia nuotaika sielą ir praveria ašarų šaltinius. Taigi visas žmogaus gyvenimas nuo pat pirmųjų jaunystelės dienelių, ligi senos senystelės yra drėkinamas ašaromis. Puikiai ir tiksliai, tai yra pareiškęs mūsų dainius Maironis, apdainuodamas žmogaus gyvenimą:

"Lopšy mes verkiam, svieta išvydę;
Verkiame, meilės pančius pažinę;
Verkiame nuo kelio tiesaus nuklydę;
Verkiame karstą sau atsiminę."

Tiesa, žmogaus gyvenimas nėra vien tik skausmo ir liūdesio srauniai tekantis upelis. Kaip debesuotąją dieną vis tik vienas, kitas švystelėja saulutės spindulys, taip ir liūdname bei vargingame žmogaus gyvenime, kartas nuo karto, randasi bent trupinėlis šypsančios laimės ir linksmybės. Ypačiai jaunystės metu.

Tačiau, to neskaitant, visgi ir jaunystės gyvenimas, bent didesnėje daly, yra paskendęs liūdesio ūkanyuose. Kaip gražūs radastos žiedai prasiskleidžia tarp smailių ir skaudžių dagių, taip ir jaunystė prašvinta tarp žaidžiančių pasaulio dagių ir šaltai, šaltai dvelkiančio liūdnumo. Be to jaunystės gyvenimas audrinasi! O jeigu bent kiek išmuša jaunuolę ar jaunuolį išsiutusios pasaulio bangos iš normalaus gyvenimo bėgio, tuojau susižeidžia širdis, ir jos jautriosios stygos suskamba liūdna, verksminga melodija.

Taigi neveltui sakoma, kad mūsų gyvenimas pasaulyje, tai ašarų pakalnė ir skausmų arena. Mūsų gyvenimas žemėje yra tai sunki ir begalo varginga kelionė į amžinastį. Tokiu būdu čionai neieškokime linksmybių ir tikrosios, nenuduotos laimės, nes nerasime, ir jos pasaulyje nėra.

Žodžiu, kaip žmogaus gyvenimas buvo liūdnas ir vargingas, pradedant nuo pirmųjų žmonijos tėvų ligi mūsų laikų, taip ir ligi paskutinio žmogaus jis plauks liūdna ir graudinga simfonija.

1926 m. bal. 6 d.

POEZIJA

Jon. Matulaitis-Labukas

KRŪTINĖS SAULĖ...

Dega, liepsnoja vakaro saulė,
Žėri padangė ir debesiai...
Žavi mėlynė šviečia įkaitus,
Kaip merguzėlės rausvi veidai.
Zaros jau blanksta, niaukiasi žemė,
Niaukias svajonė gili, tyli...
Tiktai krūtinėj šviečia padangė,
Šviečia slėpinga saulė kaitri...
Jinai negęsta, kad ir naktybių
Šešėlių tinklas gaubia tamsus,
Kad ir dejonų debesys plaukia—
Mano krūtinėj žėri dangus...
Šviečia ir... nyksta vakaro zaros,
Vysto žemelę tamsūs šilakai,
Tiktai krūtinėj blanksta šešėliai,—
Saulė ten dega; ji degs ilgai...

Greikonyse, 11-VII-1926.

Jonas Dulkytas

O, MARIJA!

I

Ko verki, Marija?
Kam liūsti, saldžioji?
Linksmybės Lelija,
Kam krūtinę kilnoji?

II

Ar Sūnus toks brangus,
Kad širdis taip myli?
Ar Jojo ne dangus?!
Sakyk! Ko tyli?

III

O Motin' skaisčioji,
Jį myli Tav' širdis!
—Oi! duok man saldžioji
Gyvent! nemirt! su Jumis!!

P. Budvytis

PAKELK TUOMET MINTĮ...

Kad audra pakils ir pikti perkūnai
Suvirpjis jaunąją krūtinę,
O visas pasaulis ir buvę draugai
Apleis gal tave nusiminę,—
Kad širdį suspaus—nuliūdimas baisus,
Retėžiais svajonių, idėjų,

Ir veidas pirm buvęs malonus, skaistus,
Taps rūstus, kaip jurė nuo vėjo,—
Pakelk tuomet mintį prie Dievo aukštai,
Kur laimė ir šventas ramumas,
Ir melskis su vilčia ir meile karšta;
Kol jausi, kad nyksta liūdnumas.

K. Gelvainis-Korsakas

SLAPTIS.

Niekas nežino,
Niekas nesakė,
Kokie troškimai
Sielą kankino,
Kaip siela mano
Jautė ir plakė...—
Niekas nežino,
Niekas nesakė!..

Vienas mylėjau
Aušrą ugninę,
Aušrą skaiduolę;
Vienas tikėjau—
Džiaugsis krūtinė,
Nors ir perpuoliau...
Vienas mylėjau
Aušrą ugninę...

J. Naruševičius

NELAIMĖ—TAI GERA SVARSTYKLĖ.

Nelaimė—tai gera svarstyklė,
Kuri parodo kuoiškiausiai,
Kas yra tavo tikras draugas
Ir tave myli širdingiausiai.

Jeigu nelaimėj atsitikus,
Kas nors pagalbą tau suteikia,
Tai jau žinok geresnio draugo
Ieškot kitur tau nebereikia.

Jeigu įpuolus į nelaimę
Draugai mylėt tave nustoja,
Nesuteikia pagalbos jokios,
Sunkioj apleidžia valandoje,—

Tai jau aiškiausiai pasirodo,
Kad jie tave apgaudinėjo,
Gerais draugais tavo nebuvo
Ir būti jais nebegalėjo.

Stasys Būdas

Teatro Kilmė

(Tėsinys)

5. Iš graikų teatro kūrybos.

Šalia milžiniško teatro išorinių papuošimų, kurie pavydėtinai viliojo kiekvieno akis, graikai dar išugdė ir plačią teatro sielą—jo kūrybą; tai buvo scenos veikalai. Jų netik skaitlingai buvo, bet jie dar pasižymėjo ypatingai geru žmogaus vidujinio gyvenimo, sielos veikimo (psichologijos), pažinimu. Bet savo įvairumu jie negali pasigirti: čia daugiausia buvo tragedijos ir komedijos. Iš čia galime spręsti ir tą, kad šie vienerūšiai kūriniai parodo, jog neskaitlingai tebuvo ir jų kūrėjų; tik jie pasižymėjo neapsakomai dideliu darbštumu: kiti netik keliasdešimt, bet daugiau kai ir šimtą veikalų sukūrė. Ir tie kūrėjai turėjo jei ne genijų, tai didelio talento žymių. Šiandieną tą neužginčijamai tvirtina kritikai bei senovės tyrinėtojai.

Taigi į tuos graikų teatro kūrėjus bei jų kūrybą, nors paviršutiniiais bruožais ir pažvelgsim.

Tragikai.

a) Eschilas.

Pirmasis graikų teatro literatūros kūrėjas buvo Eschilas, dar ir dabar vadinamas netik graikų, bet ir viso pasaulio teatrų tėvu. Eschilas (Euforijono sūnus) gimė dar prieš Kristų 525 m., Eleuzino apylinkėje, arti Atėnų: Apie jo jaunystę žinių visai maža, o ir esamoms yra daug abejotimų. Tik vėlesnis Eschilo gyvenimas, kada jis pasirodė reikšmingesnis graikų tautai, mums stipriau aiškėja.

Yra žinoma, kad būdamas dar jaunų metų, Eschilas patriotiniu užsidegimu gynė tėvynę, kovodamas ties Maratonu, Salanina ir Platėja. Pirmojoj kovoje net sužeistas buvęs. Taip pat yra žinoma, kad po 468 (pr. Kr.), jis stipriai jau konkuravo savo tragedijomis su tokiais tragikais, kaip Pratilinu ir Sofokliu, bet pralošdavo.

Beveik visas Eschilo gyvenimas tęsėsi dygliuota vaga. Būdamas aristokratiškos pažiūros žmogus, niekaip jis neįstengė taikintis prie tolai kinės demokratinės valdžios. Ta priežastis dar padėjo jį įtarti ir bedievybę platinant. Ir čia Eschilui gyvenimas jau pakrypo. Supratęs to viso pasekmes, Eschilas 460 m. skubiai apleido Graikiją ir išvyko Sicilijos salon. Čia padėtis kiek pakitėjo. Ilg nelaukęs, jis įstojo literatūratelin ir rašė daugiau tragedijų. Parašytų skaičiuje žymiausia yra "Orestėja." Ir tik tuo laiku,

kaip sakoma, jis iškilęs aukščiau savo varžytininkų. 456 m. (prieš Kristų) Sicilijoje, Gelos mieste, Eschilas ir mirė. Apie jo mirtį graikai turi net tokią tragingą legendą sudarę. Sakoma, būk prieš pat gyvenimo pabaigą Eschilas sėdėjęs lauke, o tuo metu padangėje skraidęs aras ir savo naguose nešęs vėžlį. Iš viršaus pamatęs nuplikusį Eschilo viršugalvį, aras pamatęs, kad tai yra uolos smailuma ir metęs vėžlį, norėdamas jį užmušti. Bet vietoj tariamos uolos, vėžlys pataikęs į Eschilą.

Paprastai miręs žmogus labiau gerbiamas, tuo laik tiksliau, mat, įkainuojama jo paliktoji vertybė. Taip pat graikai gerbė ir Eschilą. Jį gerbė ne kaip mirusį, bet kad atnešė graikų tautai ir jai paliko nemirštamo literatūrinio turto. Matomam pagarbos išreiškimui po mirties, tėvynainiai jam net ir paminklą pastatė, o dar vėliau, kada tik buvo vaidinama bet kuri jo drama, žiūrėtojai jam keldavo didžiausias ovacijas. Taip tat buvo teikiama garbė savo tautos kūrybos didvyriui.

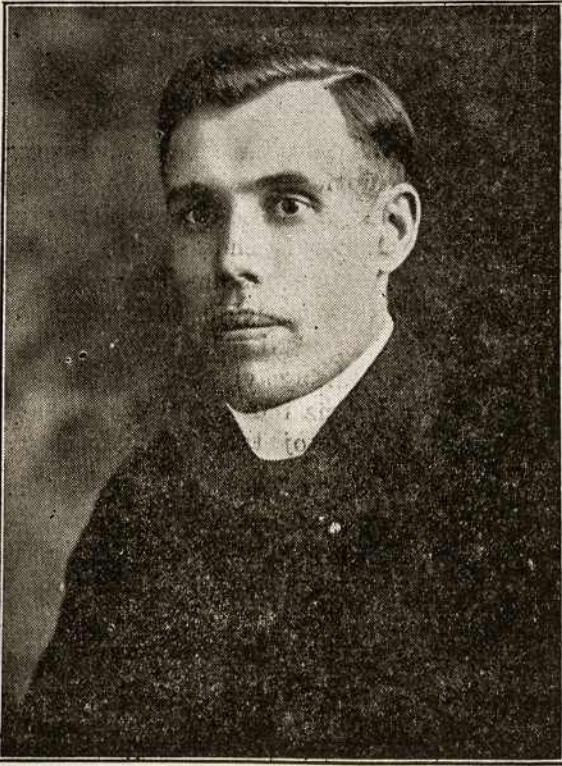
Eschilas netiktai davė gausios medžiagos graikų scenai, bet patį teatrą dar daugeliu žvilgsnių patobulino ir išplėtė. Jis pirmas, vietoj nubodusio monologo įvedė dialogą (dviejų asmenų tarpusavią kalbą) ir sudėtingesnį scenos veiksmą. Visą gyvenimą jis pašventė savo tautos teatro kėlimui, nors tautiečiai su juo, dar gyvam esant, nepergeriausiai pasielgė.

Sakoma, kad Eschilas parašęs apie 72 tragedijas. Kiek žinoma, iš jų mūsų laikus tik 7 tepasiekė: "Prikaltas Prometėjas," "Septyni prieš Tebus," "Persai," "Prašytojas" ir trilogija "Orestėja," t.y. susidedanti iš trijų dalių: "Agamemnonas," "Choeforės" ir "Eumenidės." Geriausiai nusisėkusios—tai "Orestėja" ir "Prikaltas Prometėjas." Trumpai su tų dviejų turiniais ir susipažinsime.

ORESTĖJA. Agamemnonas. Veiksmas prasideda pasiuntinio atvykimu, kuris Agamemnono žmonai Klytemnestrai praneša, kad jos vyras laimingai paėmė Troją (graikų miestas) ir greit sugrįšiąs. Klytemnestra pasiuntiniui nuduoda tokia naujiena be galo nudžiugusi, tačiau ji jau iš seno galvoja nužudyti vyrą. Ta baisi mintis jai dar padidėjo, kai ji ima pavydėti vyrui, kam šis iš Trojos parsivežęs gražią pranašę Kasandrą.

Štai vyras su minima moteriške ir sugrįžta. Kasandra, nors ir gerai nujaučia savo galą, tačiau gelbėtis nebemano. Abū sugrįžusius maudyklėje Klytemnestra pasmaugia. Choras (per vaidinimą scenoje) baisiai iširsta už tokį žvėrišką pasielgimą. Klytemnestros slaptas mylimasis Aigistas nori jam už pastabas atkeršyti, tačiau

KUN. IGNAS F. BOREIŠIS

Šv. Antano parapijos klebonas, Detroit, Mich.; nenuilstantis L. Vyčių 102-ros kuopos budintojas. Jo pastangomis kuopa kaskart auga narių skaičiumi. Jis yra jaunimo mylimas ir gerbiamas.

mylimoji nuo tokio žygio jį perspėja. Taip baigiasi I-ji trilogijos dalis.

Choeforės. Čia tos pačios minties tęsinys. Po ilgų metų Agamemnoną nužudžius, choro merginos, vadinamos choeforėmis, ant nužudytojo kapo degina aukas. Tuo laiku Agamemnono sūnus Orestas, sugrįžęs iš tolimos vietos, savo motinai ir jos meilužiui ruošiasi atkeršyti. Tai buvo dievaičio Apolono įsakymas. Apie tai dar jis pasakė prie tėvo kapo verkiančiai savo seseriai Elektrai. Vergo padedamas, Orestas apgaulingai atsikviečia pas save kaltuosius, jiems primena jų prasižengimą ir šiems neįstengus išsiteisinti, abu nužudo. Išsiblaivęs po tokio darbo, jis jaučia neapsakomą sąžinės griaužimą. Tą skausmą dar labiau padidina jį užpuolusios Klytemnestros keršintojos Erinijos. Bet nuo jų Orestui, tačiau pasiseka išsigelbėti.

Eumenidės. Scenoje matyti Apolono šventykla Delfų mieste ir sena kunigė. Ji pradariusi šventyklos vartus, pamato ant akmens baisią, raupuotomis rankomis šmėklą, apsupta daugybe senų moterų, norinčių atkeršyti Orestui. Apie tai sužinojęs Orestas, Apolono patarimas, leidžiasi į Atenės prašyti deivės Atenės atleidimo. Tuo pat laiku per moteris slenka Klytemnestros šešėlis ir jas pažadina. Tuomet jos supranta netekusios Oresto ir prikašioja Apolonui, kam jis dar toks jaunas jas senas taip išjuokias. Bet nenustodamos vilties, jos vejasi Orestą ir jį atranda Atenės šventykloje. Nors jam bausmę deivė buvo dovanojusi, tačiau nenuoramos keršintojos prašo Atenės, kad ji Orestą nubaustų. Bet deivė išlaiko Orestui duotą žodį ir nuo bausmės atsisako, pavesdama tą reikalą apspręsti gerų piliečių teismui. Teisme balsai persiskiria į dvi lygias dalis, ką Atenė ir nulemia esant Oresto laimėjimą. Nieko nepešusioms Erinijoms nuraminti, deivė netoli Atėnų paveda joms girelę, kurioje ap-

sigyvenusios, jos galėjo naudotis apylinkės žmonių pagalba. Ten likusios jos niekam jau nebekeršijo ir girelę gavo Eumenidžių vardą.

Toks tai turinys Eschilo trilogijos "Orestėja." Tragedija šį vardą gavo nuo vyriausiojo veikėjo Oresto. Dabar pažvelkim į kitos Eschilo tragedijos "Prikaltas Prometėjas" turinį.

Veiksmas įvyksta prie jūros kranto, apsupto kalnais ir daugybe uolų pakrauių. Valdžia ir kalvis Hefestas atveda nuteistą Prometėją. Valdžios raginamas, didžiu skausmu Hefestas kala Prometėją prie uolos. Jį kaldamas iš gailėsio ašaroja ir kenčiančiam išreiškia didelio pasigailėjimo. Valdžia tam priešinasi. Po kiek laiko kankintojai nueina, o Prometėjui nepabaigiamas amžius lemta prikaltam kentėti iki neatsiras kas kitas, kurs jį pavaduotų.

Likęs vienas Prometėjas skundžiasi savo likimu. Išgirdusios Prometėjo skundą, paukščių choro pavidale atskrenda mergaitės Okeanietės ir ramina jį. Prometėjas lyg ir piktai joms atsako: "Lengva tam, kur nekenčia davinėti patarimus ir pamokymus nelaimingiesiems."

Vėliau jiems taip bekalbant, sparnuotu arkliu atskrenda ir Okeaniečių tėvas Okeanas. Jis ragina Prometėją, kad šis metęs atkaklumą, nusileistų dievui Deivui, nes kitaip jis netik bausmės nesumazinsias, bet priešingai, ją dar padidinsias. Bet Prometėjas nusizeminti nenori, ir Okeanas nieko nelaimėjęs nuskrenda.

Po to Okeanietės vėl apgaili Prometėjo nelaimę. Šis gi joms pasakoja už ką jį čia prikale; sako, kad už tai, kam jis išaiškines žmonėms gantos naslaptis, išmokęs juos abėcėlės, kaip dirbdinti laivus, gydytis, sapnus išsi-aiškinti, atrasti geležį, sidabrą ir auksą. Baigiant Prometėjui pasakoti, atvyksta nuvargusi dievo Inacho duktė Jo ir skundžiasi prikaltajam savo sunkiai pergyventomis valandomis. Choras ir jos nelaimę apgailėstauja. Jo skausmas dar labiau pasididina, kai po ilgų prašymų Prometėjas jai išpranašauja dar nelaimingesnę ateitį. Tą išgirdusi, skaudančia širdimi Jo pasišalina.

Ilg netrukus ore pasirodo Deivo pasiuntinys Hermis ir sako Prometėjui, kad jis Deivo prašytų atleidimo; jis nubaustas už tai, kam prastiems žmonėms išaiškines tokias aukštas mintis. Bet ir čia Prometėjas nenusileidžia.

Matydamas nieko nelaimėsiąs, Hermis iš piktumo išveja chorą ir pats prasišalina. Staiga pradeda griauti perkūnas, ir Prometėjas kartu su uolomis griūva.

Taip baigiasi II-ji Eschilo tragedija. Pirmojoj tragingi įvykiai, kaip matėme, ėjo pačioje veikalo eigoje, čia gi—pabaigoj. Tačiau abi yra įdomios, sensacingos. Kitos tragedijos netaip jau įdomios ir svarbios, delto jų ir neliesim. Dabar pažvelgsim į kitus to teatro kūrėjus, o vėliau panagrinėsime veikalo elementus ir vedamąsias mintis.

(Bus daugiau)

—o—
K. Gelvainis
RUDENINĖ.

Lietus ir lietus... Verkia vis dangus,
Šaltosios miglos žemę pamylo...

Vysta gėlynai širdžiai taip brangūs...
Lietus ir lietus... Verkia vis dangus...

Šaltasis vėjas rauda ir užia,
Vasaros grožis, lyg sapnas išdilo...

Rudens vėjas virkdo giružę...

Liūdi, kankinas jauna širdužė...

Baisus Žvėris

Berstofa Apysaka.

Iš rusų kalbos vertė V. Grybovas.

— Svarbiausia, neužmiršk, Teddy, pirkti porą jaučių!

— Klausau, kapitone.

— Prisipazinsiu, neperdaug tenoriu sūrumo. Žinote, kaip tai sakoma? Smūgis vienas, na, du smūgiu, bet kam ligi mirties?! Taip ir su sūrumu! Gerai suvalgyti kartą, antrą, nors ir dešimtį kartų, bet negalima visais mėnesiais pasitenkinti vienu sūrumu; reikalinga turėti šviežios mėsos... Žodžiu, pasitenkinkite, Teddy, pirkti dargi ne porą, o tris arba keturis jaučius. Aš manau ir "Tilzito" komandos žmonės neatsisakys nuo mėsos. Vis bus šioks toks pakeitimas.

— Taip, kapitone! Galiu aš eiti?

— Suprantama! Paimk su savim porą jureivių ir padirbkite viską kuogreičiau. Reiškia, pasistengkite, kad būtų daugiau vandens—tai viena, paskui pamastykite ir apie vaisius—tai antra...

— Pirkti keturis jaučius—tai trys, kapitone.

Tais žodžiais viršininkas "Tilzito" laivo, atplaukusio į Koromandelio pakrantę, apleido kapitono kajutę ir išeidamas ant palubės sukoman-diravo.

— Šešiairklį laivą ant vandens. Pranas Štukertas, Danas Holly ir Jonas Jansenas—su manim.

Minutę praleidus laivas varomas šešiais irklais, kaip striela lėkė į plėkščią krantą, kuris buvo apaugęs spigliuotais krūmais ir lapuotomis palmėmis. Jureiviai linksmi kalbėjo, o viršininkas Teddy sėdėjo laivelio dugne ir tikrai laikas nuo laiko viršininko tonu šaukė:

— Greičiau, greičiau, vyrai; kodėl jūs taip mojate irklais, kaip bobos. Sykiu, sykiu.

Bet jau audrų baras perplauktas, laivelis plaukia ramiai, kaip stiklas vandeniui. Dar minutė ir laivelis sustojo ant smėlėto kranto.

Palikęs keturius jureivius saugoti laivelį viršininkas nuvyko į artimiausią sodybą.

Pirma ir antra dalis buvo išpildyta gana lengvai: laukiniai žmonės už pigią kainą apsiėmė pristatyti vandens ir vaisių. Trečia dalis buvo sunkiau išpildoma, t. y. pristatymas keturių jaučių.

— Sugautų tebuvo vienas jautis—pranešė viršininkui Teddiui kaimo viršininkas.—Jūs galite paimti jį nors tuojau. Bet likusiųjų reikės gaudyti. Jeigu jūsų laivas pastovės dar dieną, tai mes padarysime viską: rytoj rytą jaučius atves prie kranto, jūs galėsite juos paimti; šiandie imkite pirmąjį.

— O kur jis?

— Koraloje.

— Na, tai eikime ten.

Viršininkas sukdamas ūsus nuvyko į koralą, t. y. gyvulių aptvarą.

Jureiviai pasekė savo viršininką.

Niekam iš jų dar neprisiejo turėti reikalas su "zebu," kai-kurie dargi pirmą kartą girdėjo žodį "zebą," todėl visi įdomavo tuomi.

Štai ir koralas. Ūksmėje prie kreivo stulpo buvo pririštas gyvulys su plonomis ir trumpomis kojomis, maža galva, su dideliais ragais ir su kupra nugaroje.

Matydami tą gyvį jureiviai reiškė savo nuomones.

— Ot tai daiktas!—sakė Holly.—Tą jie vadina jaučiu?! Paikiai! kad tik turėčiau didesnes kišenes sukiščiau į vieną po du tokiu jaučiu.

— Labai panašus į kuprį!—pastebėjo olandas Jonas Jansenas.—Tiktai kojos truputį trumpos!

— Teisingai! kad būtų porą colių ilgesnės, visai būtų panašus į kuprį—atsiliepė viršininkas, kreipdamasis į greta ėjusį kaimo viršininką.

— Aš imu tą gyvulį.

— Ar nepasiūsti porą piemenų, pone,—atsiliepė kaimo viršininkas.

— Tai delko?—paklausė viršininkas žiūrėdamas iš aukšto į mažą žmogutį.

— Todėl, kad jie padėtų nuvesti ligi kranto ir įdėtų į laivelį.

— Kad aš duočiau jiems porą piastrų¹⁾ už tai! Apsieisime ir be jų! Aš patsai atrišiu virvę nuo stulpo. Ei! Pranai, imki gyvulį.

Pranas žengė į gulintį jautį. Bet vos palietė virves, taip jautis pašoko ir bėgo. Pranas nulėkė į šalį.

Pabėgti zebas negalėjo todėl, kad jis buvo pririštas prie stulpo. Virvė įsitempė kaip styga ir jautis bėgo apie stulpą.

Milžinas viršininkas, mėgęs pasigirti jėga ir vikrumu, rūsčiai apibarė padėjėjus.

— Ei jūs bobos!—sušuko jis. Žiūrėkite kaip reikalinga apsieiti! Vienas, du ir viskas...

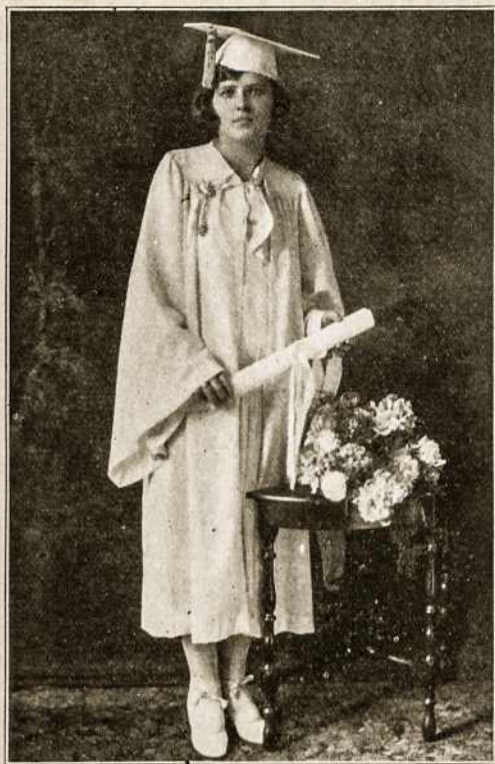
Tikrai viskas buvo gatava. Bet truputį ne taip, kaip laukė viršininkas, pagavęs nedidelį zebą už kairiojo rago.

Jautis pamojo galva su nematyta jėga, viršininkas iškilęs į orą nukrito į artimą geldą.

Tuo laiku virvė trūko.

¹⁾Pinigas.

ONA VALAITĖ

L. Vyčių 102 kp. pasižymėjusi koristė, scenos mėgėja, su pasižymėjimu baigė Šv. Onos High School; daug darbuojasi Šv. Antano parap. reikalams; stojo prie mažųjų Vyčių būti jiems vadove-organizatore.

— Gelbėkitės, ponai!—sušuko laukinis viršininkas, matydamas, kad pasirodė laisvėje. Jautis iš proto išėjo, jis visus išbadys. Ai-o-ai!

Laukinis šauksmas paveikė į jūreivių dirksnius. Jiems pasirodė, kad prakeiktas jautis sykiu išaugo tris syk; kad jam iš nasrų eina dūmai, o iš akių žiežirbos lekia.

Pirmas suprasti kas reikalinga daryti buvo Pranas Štukertas; jis vikriai užsoko ant vieno mieto, manydamas, kad jaučiui dar nesuskubo išaugti sparnai. Jonas Jansenas pasekė draugo pavyzdį ir stengėsi laikytis arčiausiai jo, todėl nusitvėrė už jo kojų.

Tvora neišlaikė tokio sunkumo—išvirto. Jautis matė, kad jam atsidarė kelias pabėgti, sprūdo per tą skylę; kely jis susitiko besispardantį geldoje viršininką ir dūrė į jį ragais, išardydamas jam kelnes. Apleidęs viršininką zebas metėsi ant Štukerto ir Janseno. Jansenas stovėjęs jam kojęse pavirto ir užgulė savo sunkumu Štukertą, kuris sukriokė, manydamas, kad ant jo užvirto ne draugas, o priešas įpykinto zebo paveiksle.

Zebas bėgo į dyglėtus krūmus.

Atsitolinus baisiam priešui nuo šio karo įvykių teatro jie matė, kad jiems dabar negrėšia nė mažiausias pavojus. Laukinių viršininkas gavęs

porą piastrų nuo viršininko užsiuvo jam išardytas kelnes.

Po to pasiuntė porą piemenų, kurie jau lengvai sugavo ir atvedė jautį ant kranto.

Pamatęs laivą jautis nenorėjo eiti, bet įstūmė jį daugybė rankų, nuvežė ant laivo ir uždarė narvelį.

Kapitonas atėjo pažiūrėti pirkinio. Tuo laiku jautis rėmė savo tvirtą kaktą į narvelio sieną, narvelis trūko ir raguotas gyvis metėsi ant savo skriaudėjų, naikindamas pakely viską.

Pirmas parpuolė virėjas, kuris nešė apie tris šimtus lėkščių.

Virėjas nukrito į vieną pusę, lėkštės į antrą. Lėkštės visos sutrupėjo į šmotelius. Skambėjimas lėkščių išgąsdino jautį, kuris, todėl, šoko į kitą šoną ir iškėlė ant ragų kapitoną, kuris norėjo lipti į stiebą. Už kapitono nukentėjo meisteris, toliau Jonas Buchan, kuris gavo dūrį į pilvą.

Po minutės ant palubės buvo tik vienas gyvis: tai buvo pergalėtojas—indioniškas jautis. Visi priešai pasislėpė, kur kas galėjo. Kapitonas sėdėjo ant stiebo ir šaukė:

— Atneškite man šautuvą, aš tuoj nušausiu tą prakeiktą gyvį. Tuoj atneškite man šautuvą...

Bet niekas nediršo išlįsti iš savo landynės.

Palakstęs po palubę, jautis nubėgo pas laivo užtvarą, sustojo, pamojo uodega kaip atsisveikindamas, ir...

Ir išsoko jūron.

— Jūs manote jis norėjo nusizudyti?

— Ne!

Iš pradžių jautis pasinėrė vandeny, bet pasikui iškilo ir nuplaukė į prigimtus kraštus.

Pamatęs kapitonas, kad palubė tuščia, nubėgo į kajutę ir išsinešė šautuvą.

— Palauk, tu Indijos gyvuly—šaukė jis pykty.—Aš tave pamokysiu kaip badytis.

Kapitonas prisitaikino ir... Ir neiššovė.

— Kodėl?

— Todėl, kad užmiršo užtaisyti šautuvą. Kol jis vėl nubėgo į kajutę ir užtaisė šautuvą, jautis buvo taip toli, kad šauti jau nebevertėjo.

Tą patį vakarą atėjo laukinių viršininkas sužinoti, ar gardi mėsa ir ar reikalinga daugiau jaučių.

Kapitonas manydamas, kad jį pajuokia, liepė išvaryti laukan.

Rytmetyj "Tilzifas" ištraukė inkarą ir išvyko į tolimesnę kelionę, nebenorėdami šviežios mėsos.

Nežinia kodėl narsusis viršininkas gavo vardą "Zebo," o kapitonas vardą "Torreadoro" ir "Astronomo."

Švėkšna, 1926-III-17 d.

W. v. Ešēnbach. Vertē Vincentas.

Parzivalis

(Tēsinys)

8. Parzivalis Pas Vienuolį Trevrezentą.

Gralio pasiuntinēs keiksmas liūdnai atsiliepē ģ Parzivalio širdĵ. Kas dabar jam iš to narsumo, garbēs ir išminties?

Nusimines persiskyrē su Apvalainstaliu ir išsirengē vėl ieškoti Gralio. Karalius Artus su savo ritieriais ramino jĵ, kiek galēdami ir reikale pasiulē jam pagalbos. Kai Gavan'is, kuris taip pat ruošēsi kovon, palinkēdamas jam laimingos kelionēs ištarē Dievo vardā, tai Parzivalis susuko:

“Kas yr' tas Dievas?..

Jam aš noriu patarnauti,

Darbus, ateitĵ aukoti,—

Kad nuo prapulties ištraukti...”

Šitaip jis abejojo Dievo esimu ir sunkiai nusidējo. Jisai be ramumo keliavo sausumomis ir atvyko prie marių; kame tik su kuo keliaudamas susiremdavo, visur nugalēdavo, tačiau Gralio nerado; ir džiaugsmo niekur nerado; graužimasis ir rūpestis tai nuolatiniai jo palydovai; tačiau visų pasaulio niekniekių pasiliko nesubiaurintas, neperlaužtas.

Toliau veikale pasakojama apie Klamides ir Kunevaren'os vestuves, taip pat apie įvairius Gavan'io nuotikius, kovas; bet juos mes galime neliesti.

Po ilgesnio laiko Parzivalis užtiko medinę trobelę, kame gyveno kaž-kokia vienuolė. Atsakinėdama ģ Parzivalio klausimus, papasakojo, kad kiekvienā šeštadienĵ per Gralio pasiuntinę, ĵi gaudavo nuo Gralio drapanas ir ĵų prastume apverkdavo savo ritiero mirtĵ. Po trumpo pasikalbėjimo juodu susipažino: tai buvo Sigune, jo dėdienė. Pastebėjusi, kad Parzivalis taip nerimastauja, pradējo ir ĵi drauge su juo rūpintis, ir paaiškino, ką tik pro čia jojusios, Gralio pasiuntinēs tikslā.

Parzivalis ēmē sekti jos pėdsakais, bet greit ĵie išnyko vėl: ir niekieno balsas negalējo Gralioburgā pasiekti. Bet netrukus sutiko ĵi vienas Gralio raitelis ir ēmē užmētinti, esā jau per toli ĵilindo Monsalvešēs miškuosna. Stojus dvikovon, Parzivalis laimējo, bet nustojo savo arklĵ; o už tai ĵis paēmē Gralio ritierio žirgā, kuris vos tik su gyvasčia ištrūko.

Vėl praslinkus keletui sąvaičių, Parzivalis sutiko miškuose vienā pilkā ritierĵ, kuris su žmona, vaikais ir pažais, basas, aštriais keliais, darē atgailos kelionē. Paklausus Parzivaliui jo keli-

nēs tikslo, pilkasis ritieris ēmē jam išmētinti, kam ĵis netinkamai per šventę elgiasi, kodel negerbia ir nešvenčia šventos dienos. Parzivalis pasiaiškino, esā daugiau švenčių ĵis nežino, kokia metų dalis ir negalĵs žinoti šventadienio. “Pirmiau tarnavau aš Dievui, galop ĵis nuēmē nuo manēs savo globā ir nuo to laiko toli nuo manēs jo pagalba.”

Tada ritieris jam paaiškino, kad šiuo laiku yra D. Penktadienis, šitā dieną ĵis iškeiiaavęs apmąstyti Išganytojo mirtĵ ir švesti dieną. “Nuo čia netoli—sako ritieris—gyvena šventas vyras, pas ĵi tu privalai nueiti ir išpažinti jam savo kaltes, o bus jo atleista.” Ritieris su savo duktere kvietē Parzivalĵ vykti drauge ģ vienā pie-menų grintelę, bet ĵisai nepaklausē, ir davēs žirgui liuosā valią leidosi tolyn. “Eik ant Dievo valios—sako ĵis—“Dievas mane gelbēs, šiandien atleis ĵis mano nuodēmes.”

Žirgas patraukē ģ vienā miško šaltinėlĵ, kame gyveno vienuolis Trevrezentas; čia ĵis turējo nuo rūpesčių pasiliuosuoti ir išmelsti nuo Gralio ramybės.

Nežiūrint ģ tai, kad žemę dengē sniego sluoksnis, ĵis pažino šitā vietā, kame kada tai varžēsi su Orilus'u. Nustebo vienuolis pamatēs ĵi, kad tokiā dieną ĵis buvo apsišarvavęs, ir kvietē užėti ģ triobelę. Parzivalis sutiko ir tarē: “Pone, partarki, esu nusidējęs žmogus!”

“Mielu noru — atsakē Trevrezentas — aš taip pat kadaise buvau ritieriu ir daug kartų suklysdavau.” Pašēręs Parzivalio žirgā dobilais ir žole, ĵi patĵ nusivedē uolon, kame ruseno asloje anglis. Čia nusiēmē Parzivalis sunkius šarvus ir užsivilko pilku švarku, nors jau ilgas laikas prabēgo, bet visgi ĵisai vėl ramiai atsilsējo ir susišilo. Paskui vienuolis parodē jam antrā landynę, kame stovējo knygos ir menkas altorius, tai buvo paruošta sulig D. Penktadienio papročiu. Čia Parzivalis vėl pamatē relikvijas, kryžių, nuo kurio kadaise nulupo nukryžiuotāĵi. “O kokis tuomet buvo laikas?”

“Pusšestų metų ir trys dienos,” tarē Trevrezentas.

“Argi jau taip senai, aš taip pasileidau. Ne-reikē per tą laikā man nē bažnyčios, visumet ieškojau tik kovos ir kovos ir prieš Dievā širdy pyktĵ nešiojau.”

Triningai ēmē Trevrezentas kalbēti jam apie Dievā, apie nuodēmę ir Išganytoją ir sustiprino ĵi pamiršti pyktĵ ir daryti atgailā. “Dievas jums

žada laimę ir grašina bausme, sugrįžkite prie Dievo, nepražūkite."

Parzivalis galvojo apie vienuolio pamokinius ir sustiprėjo, nors, pamanius jam apie savo žmoną. O ypač Gralį, spaudė kažkokis nusivylimas.

Norėti pamatyti žmoną, yra labai teisinga,— atsakė vienuolis—bet ilgėtis Gralio, tai tik svajonė; nes niekas negali jį sumedžioti; tas galės

jį pamatyti, kuris į dangų pakliūs, nes taip pasakė jisai pats.

"Taigi jūs esate pas jį jau buvę?" užklauso Parzivalis.

"Taip, Pone," atsakė.

Parzivalis nieko apie jį nepasakė, nors ir pats tenai buvo, ir vienuolis priminė jam Gralio kelio paslaptis. (Bus daugiau)

Rev. Joseph Koncevičius

Education in Lithuania

SECONDARY EDUCATION

Government schools	53
Catholic associations ("Saulė," "Žiburys," and religious orders)	11
Jewish	10
Protestant	1
Total	75

Enrollment in These Schools

Boys	5,634
Girls	3,708
Total	9,342

According to Religions

Catholic	7,858
Jewish	1,110
Protestant	299
All others	75

Curriculum of Secondary Schools With Number of Hours per Week

	1st year	2nd year	3rd year	4th year
Religion	2	2	2	2
Lithuanian Language	6	5	4	3
German	4	4	4	3
English				
Latin				
French				
Russian				
Students are obliged to take not less than one of these languages.				
Arithmetic	5	3	2	—
Algebra	—	2	2	3
Geometry	2	2	2	2
Physics	—	—	2	2
Chemistry	—	—	2	2
Nature	2	2	2	2
History	3	2	2	2
Geography	3	3	2	2
Graphics	2	1	—	—
Painting	2	2	2	—
Gymnastics	1	1	1	1
Handwork	2	2	2	2
Cooperation	—	2	2	3
Music	2	2	2	2
Civics	—	2	2	2
Total hours per week	36-38	36-39	34-37	31-33

HIGHER EDUCATION

Government Colleges	10
Catholic Associations	13
Jewish	11

Protestant	1
Russian	2
All others	3
Total	40

Enrollment in these schools	According to Religions
Boys	Catholic .....
5,248	5,123
Girls	Jewish .....
3,993	3,332
Total	Protestant .....
9,241	281
	Orthodox .....
	258
	All others .....
	247

In addition to the secondary school subjects, which are developed along broader lines, the college curriculum includes Psychology, Logic, Cosmography, Law, Trigonometry and higher Mathematics. The college course extends over a term of from seven to eight years.

NORMAL SCHOOLS AND SPECIAL TEACHERS' COURSES

Government schools	10
Catholic associations	9
Jewish	3
Teachers' associations	1
Total	23

Enrollment in these schools	According to Religions
Men	Catholic .....
815	1,474
Women	Jewish .....
683	91
Total	Protestant .....
1,498	25
	Orthodox .....
	8

Curriculum of the Normal School With Hours Per Week

	1st year	2nd year	3rd year	4th year
Religion	2	2	2	2
Lithuanian	5	4	3	4
German	5	5	5	4
Mathematics	4	4	4	4
Physics	2	2	2	3
Chemistry	—	—	1	2
Nature	2	2	2	—
Geography	3	2	—	—
Cosmography	—	—	2	2
History	3	2	2	2
Psychology	—	2	3	3
Painting	2	2	2	1
Graphics	2	1	—	—
Practice	—	2	2	3
Singing and Music	3	3	3	2
Physical exercise	2	2	2	2
Handwork	3	3	3	3
Total	38	38	38	37

TERESĖ DANISEVIČIŪTĖ

L. Vyčių 102 kp. narė su pasižymėjimu baigė Šv. Onos High School, daug pasidarbavusi Vyčiuose; koristė, scenos mėgėja, daug darbuojasi Šv. Antano parapijoje ir kitose draugijose. Stoją prie mažųjų Vyčių būti jiems organizatore. Ji yra pavyzdingų tėvų lietuvaitė.

SUMMARY OF SECONDARY SCHOOLS AND COLLEGES

Government schools	73
Catholic associations	32
Jewish schools	24
Protestant schools	2
Russian schools	2
All others	3
Total	136
Enrollment in these schools	
Boys	15,016
Girls	10,852
Total	25,868
According to Religions	
Catholic	19,623
Jewish	4,704
Protestant	895
Orthodox	392
All others ³⁸⁾	254

The above statistics do not include agricultural, technical and other professional schools.

UNIVERSITIES

University of Vilna

This university, which in 1832 was abolished by the Russian Government, as previously referred to, was reestablished on January 1, 1919. In this year the following faculties were put into operation: Theology, Psychology, Law, Medicine.³⁹⁾

³⁸⁾ Švietimo Darbas N1-2, Kaunas, 1922; *ibid.*, N11-12, Kaunas, 1923; *ibid.*, N1, Kaunas, 1925.

³⁹⁾ "Lietuvos įstatai" (531—538), Merkys, Kaunas, 1922.

University of Kaunas

On January 27, 1920, this institution was established and courses in higher education were given, and on February 16, 1922, it was reorganized as a university. The University of Kaunas now has the following faculties: Theology, Philosophy, Social and Humane Sciences, Law, Mathematics and Natural Sciences, Medicine, and Technical Sciences (Engineering). The student enrollment in this university this year was about 3,000. The number of professors, extra-professors, docents, acting docents and lecturers totaled 110.⁴⁰⁾

Both these universities were established and are maintained by the state, but the privilege has been reserved to Catholic ecclesiastical authorities to approve all appointments to the Faculties of Theology and Philosophy. Only graduates of colleges, seminaries, normal schools and other institutions of higher learning are admitted as students.

The elementary and secondary schools, colleges and universities have one continuous system of education; that is, graduation from a lower automatically admits the student to a higher school. The Lithuanian schools are, with few exceptions, coeducational, and their methods and organization are, in greater or lesser degree, similar to the German system.

With the recovery of her independence, Lithuania witnessed the springing up of a new ambition on the part of her youth for greater educational advancement. The desire for cultural expansion was in evidence everywhere, and students began to look to other nations wherein greater educational opportunities might be found and new ideas gathered which would, in their assiduous application, assist Lithuania's forward progress in education. So it is that today no less than one thousand Lithuanian students are to be found in universities of Germany, France, United States, Italy, Switzerland, Austria, Belgium, and England.

Realizing that the surest guarantee of the continued independence of their country depends in great measure upon the enlightenment of the people, young Lithuanians are striving with all the might that is theirs to rear such a bulwark as will endure for all time and against all attacks. For them, as for their ancestors of centuries ago, there is a fullness of meaning in the words of the national anthem: "Light and Truth are our steps to progress."

⁴⁰⁾ Lietuvos Universitetas, Kaunas, 1923.

Stasys Pieža

Criticism, Reviews, Poetry.

"Some books are to be tasted, others to be swallowed, and some few to be chewed and digested."—Francis Bacon

CRITICISM I

Is Reading a Vice or a Virtue?

To some it is disturbing for a moment to look at the outside of a beautifully printed brochure and note the title, "Reading: A Vice or a Virtue?" but we are somewhat gratified when we see that these "notes and adaptations" are by Theodore Wesley Koch, the Northwestern university librarian.

His little book, which has a preface by Walter Dill Scott, president of the university, is intended to aid, in part practical and in part inspirational, the man or woman who wishes to get profit and pleasure out of reading. He tells us to read the author before the critic. He warns the neophyte against certain dangers in reading—that, for instance, of becoming a mere bibliophile—a collector, as one might put it, of the bodies of books rather than of their souls. We must not neglect the works of the ancients, he also warns.

Mr. Koch's book, be that as it may, interests us in the title.

Is book reading a vice or a virtue? Does book reading damn the soul, or purify it?

"Distinguamus," the scholastics say. Yes, we distinguish: to read a good book it is a virtue; a foul book, a vice.

That is all we shall say concerning the reading of books. This essay, if it deserves to be in such a category, is merely suggestive. It does not strive to inform, draw a conclusion. In the next issue of "Vytis" we shall write which are the bad books, and in the issue following, which are the good books.

REVIEW II

Some Recent Books.

1. *Saint Catherine of Sienna as seen in Her letters* (Dutton). A work translated and edited with an introduction by Vida D. Scudder. The letters are those of a highly spiritually exalted personality, living, thinking, writing, in the very role of sainthood. Her thoughts are addressed to persons of every class of society. They present a quite remarkable picture of the Middle Ages, and a character unique in its simplicity and spiritual adherence.

2. *In Nomad's Land* (Doran) Mary-Roberts Rinehart shows that travel is a matter not of places, but of people. It may also be added that from the reader's point of view the most interesting thing in a good travel book is the author rather than his material. The book is a characteristic account of wanderings in Egypt, Mesopotamia, and Wyoming.

3. *English Literature*, by George N. Shuster (Allyn and Bacon. \$1.60). A book on literature written on a note of personal preference and enthusiasm: though critical, yet pleasing. The Catholic impetus given to English literature is chiefly emphasized. Names such as Newman, Patmore, Belloc, Chesterton which are conspicuously missing in most textbooks receive here due appreciation.

4. *The Best Love Stories of 1925*, by Muriel M. Humphrey. (Small, Maynard Co. \$2.00). All the short stories collected by Mrs. Humphrey are readable and the keynote of her choice is love as a sentiment rather than a passion. O. Henry stories predominate here.

5. *Short Talks With the Dead and Others*, by Hilaire Belloc. (Harper Bros. \$3.00). A work which does not come to his literary standards. It is wildly varied in its themes, and some of the themes are very poor. In the work there are a few stories which can be considered good, especially the story, ON NOTHING.

POETRY III

Rondel of Peace

I will not dream of spring today,
I have too much to harbor now
To think of blossoms on the bow
And trysts with love that gild the day,
While taking paths that lead away
Through fields deserted by the plow,
I will not dream of spring today:
I have too much to harbor now.
I have more now than in mad May,
For spring can never youth allow
A tranquil heart or quiet brow. . . .
At last I've peace and so I say,
"I will not dream of spring today—
I have too much to harbor now."

Theodore Yung of the
Chicago Daily Journal.

The War of Words

While the wintry cold is about to keep us indoors it is most logical then to discuss what would be best for us to occupy our minds and at the same time enjoy ourselves profitably. It is not meant for our personal homes, but for our meetings in the church hall, in the auditorium, or whatever humble a place the L. Vyčiai may have for their gatherings. What are we to do after sessions?

A suggestion is made to promote a war of words—a debate. Let us “pour the full tide of eloquence along” (Pope) in our meetings. Let us see if any of our girls “speak poignards and every word stabs” (Much Ado About Nothing).

A few possible questions for debate:

1. Which is the more happy, a barbarian or a civilized man?
2. Can any circumstances justify a departure from truth?
3. Does the end justify the means?
4. Should the United States join the League of Nations?
5. Should the press be totally free?
6. Which has done more for the world, literature or science?
7. Do American men of the present day lack chivalrous respect for women?
8. Should capital punishment be abolished?
9. Is man descended, by process of evolution, from some lower animal?
10. Does morality increase with civilization?
11. Do moving pictures do more good than harm?
12. Is the world growing better?
13. Is pauperism as great an evil to society as illiteracy?
14. Does the Lithuanian R. C. Students' organization, GIEDRA, justify its existence?
15. Is the pulpit more influential than the press?

—o—

J. Plytaitis

O REST-GIVING!

I

The sure rose blushing—one fairer it spied
As over the mountains it climbed—
Ah, Lietuva mine! Thou beautiful, Thou wide,
By its blushing Thy beauty is chimed!

II

How colorful it plays Thy dominion o'er!
How young on Thy brooklets it darts!
O fairest Lietuva, the rays it doth pour,
So chain with all beauty Thy parts!

Pastabos ir Apžvalga

Tėvynėn grįžo brangus svečias. Lapkr. 3 d. Ameriką apleido, tėvynėn Lietuvon grįžo gerb. kun. A. Steponaitis, Vilkaviškio vyskupijos kancleris. Jo pirmiausias ir svarbiausias tikslas Amerikon atvykimo buvo parinkti aukų Vilkaviškio seminarijai, nes grobuonys lenkai užgrobę Seinus tuo pačiu pasiglemzė ir ten esančią Seinų vyskupijos seminariją. Pasidarė būtinas reikalas tos vyskupijos lietuviams, turėjusiems laimės palikti po nepriklausoma Lietuva, pasirūpinti kitą seminariją. Kad palengvinus tos naujos seminarijos pastatymą, tos vyskupijos kancleris ir buvo atsiųstas pas iševius lietuvius, Amerikoje esančius, parinkti aukų. Gerb. kun. Steponaičiui besilankant Amerikoje įkurta Lietuvoje keletas naujų vyskupijų, kad mūsų tėvynės žmones geriau aprūpinus dvasiniai. Iš tos Seinų vyskupijos dalies, kuri palikusi nepriklausomą Lietuvą, sudaryta Vilkaviškio vyskupija.

Šiai gerb. kun. Steponaičio aukų rinkimo misijai, kaip šiais, nuo tėvynės atbukimo, laikais, gerai sekėsi. Surinko kuone \$24,000. Reikalas, tiesa, buvo kilnus, brangus, bet daug to darbo pasekmingumui gelbėjo paties gerb. kun. Steponaičio malonus būdas, supratimas amerikiečio širdies, savo širdį su ja sujungdamas.

Bet gerb. kun. Steponaitis yra ne vien Vilkaviškio vyskupijos kancleris. Jis yra ir Mariampolės rajono pavasarininkų vadovas, o pavasarininkai juk yra mūsų bendraminčiai, jaunimas mūsų tėvynėje vykdamas gyvenimą tokiais pat idealus kaip ir mūsų.

Todėl gerb. kun. Steponaitis, kur tik eidamas, domėjosi mūsų organizacija, vyčiais-vytėmis, aplamai jaunimu, prie progos mums gelbėjo, kiek galėdamas “Vytyje” rašė. Dirbo jis mums ramiai, o mes jam ovacijų, pagerbtuvių kokių didelių nekėlėm. Dalyvavo jis ir mūsų XIV-me Seime, bet taip kukliai apsiėjo, kad sunku buvo pastebėti. Mūsų nepastebėta buvo jį pasodinti į pirmąją eilę, tarp “garbingųjų,” seiminiame paveiksle. Jam rūpėjo ne savas asmuo, bet tautos ir Bažnyčios reikalai, lietuvių jaunimas, ar tai jis tėvynėje, ar svetur, ir tuo labiau pastarasis, kad ištautėjimo bangose užliejamas, skęstantis.

Išvažiavo, bet paliko gražią atmintį pas mūs jaunimą ir aplamai žmones. Jo darbą mums nuveiktą negalėsime užmiršti. Be abejo, ateinančią vasarą skaitlingi būriai vyčių ekskursantų aplankys Vilkaviškį.

Ir kitiems reikėtų pasirūpinti. Šiame “Vyties” numeryje telpstančiame L. Vyčių New York

ir New Jersey Apskritis protokole yra punktelis, kurs turėtų kitas apskritis ir kuopas suįdominti. Tai buvo p. I. Kulikaičio raportas, kad "rašas Apskritis kroniką, istorinę apžvalgą." Tas tai brangintinas darbas.

Vyčių organizacijos yra daug naudingo, pasiūlytino darbo nuveikta. Teko jai pergyventi ir audringų ir ramių valandų. Ne visur, ne visose kuopose, apskrityse veikimas buvo vienodas. Jeigu visų kuopų, apskričių darbuotė būtų surašyta, daug ko įdomaus būtų mums patiems pasiskaityti, istorijai būtų puikios medžiagos. Mūsų organizacijos praeityj daug yra to, kas, mums pasiskaitant, žymiai pakeltų mūsų ūpą toliau darbuotis, pridotų daugiau gyvumo didesnius darbus nuveikti, pamokytų mus kokių klaidų vengti. Daug mūsų kuopų ir apskričių darbuotės juk spaudon nepateko.

Kuopose ir apskrityse buvo ir dar yra kuklių, pasišventusių darbuotojų apie kuriuos bei kurias plačioji visuomenė nieko nežino, arba visai mažai ką žino. Kuopų bei apskričių rūpestingi istorikai turėtų juos suminėti ir tinkamai įvertinti. Be darbuotojų juk ir darbuotės nėra.

Tokį gražų pavyzdį L. Vyčių New York ir New Jersey Apskritis verta yra visoms apskritims ir kuopoms pasekti. Pasirūpinkime istorikus, rašykime istoriją kol dar užrašai neišsimėtę, kol dar yra pirmųjų organizacijos darbuotojų, kurie gali papildyti tą ką užrašai, spauda nedasako.

Padūmokit ir parašykit. Katalikiškos spaudos uolus bendradarbis p. Rymantas rašydamas "Darbininke" lapkr. 5 d. š.m. laidoje apie lietuvių "Dvi Dvasi": vieną, kurią Dievas davė, tai sielą, o kitą, tai "baudžiąvą." Apie tą baudžiąvos dvasią rašydamas paliečia ir jaunimą. Tą dalį čionai paduodame. Pasiskaitykite, padūmokit apie tai ir ką išdūmosite parašykit "Vyčiui."

Bet dar toliaus pažvelgkime. Štai jaunimas mūsų čia augęs, čia gimęs,—Lietuvos nematęs, vergijos nepatyręs. Sunkiai tėveliai dirba, skatikėlius taupo, savo sūnelį ar dukrelę mokina. Praeina laikas ir štai sūnelis lyg aukštas ažuolėlis, o dukrelė it daili kanapė atrodo. Sveikučiai, gražučiai... Dėka tėvų rūpestingumo vaikeliai ne vien ūgiu išauga, bet ir protu išskyla visu sieksniu aukščiau negu kad jų tėveliai. Atrodo, kad čia augęs jaunimas "baudžiąvos" dvasios nebūti, jai nevergauja... Kur tau!.. Jei Amerikoje gimęs lietuvių jaunimas savo tėvų-lietuvių pastangomis tapo išmintingesnis, mokytesnis, tai juk neprivalo jis apie tai pamiršti,—juk ne vien sau, bet ir kitiems iš kurių tarpo išėjo tas jaunimas,—lietuviams katalikams priklausau. Lietuvis-katalikai turi teisę tame jaunime ieškoti ir surasti darbuotojus, savo reikalų ginėjus. Ar taip yra?.. Didesnė pusė čia gimusio jaunimo profesionalų (lojerių, gydytojų, dentistų) "bau-

džiąvos" dvasios pavergti. Kaip tai? Mes juk visi tatai patiriame, kada Amerikoje gimę lietuvis "profesionalai" tarnauja svetimiems savųjų išsižadėję. Jų "baudžiąvimas" yra didesnis negu jų tėvų. Kitą žygį nuo jų svetimtaučiai tiek daug vergavimo ir nereikalauja, kiek jie jiems parodo, jiems besilaižydami, savųjų išsigindami. Rodos ne taip skaudu, kuomet išsigimėliai "amerikonams" baudžiauja, bet begalo gelia širdį, kada parsiduoda vokiečiams, prancūzams ar net kartais lenkams... Svetimtaučiams pataikauja, savuosius pamiršta... Štai kas per tragedija!.. Tačiau, jei tie "amerikoniški profesionalai" šiek tiek būtų aukščiau iškilę savo protų, jei juose nebebūtų "dvilinkos" dvasios, o tik viena Dievo duota siela, kurią tikros laisvės ir kultūros spinduliai gaivintų, tuomet tai jie patys būtų skaitomi naudingais susipratusiai Amerikos piliečiais, ir lietuviybė atrastų juose savo ginėjus. Kuomet jie tos "baudžiąvos" dvasios atsikratys, Dievas tik žino,—bet aš norėčiau, kad tas įvyktų kuogreičiausiai.

Mokino žodžiu, ne pavyzdžiu. Nesenai, Rock Island, Ill., tūla jaunuolė, Beulah Nichols, 16-kos metų amžiaus, gerai degtinės įkaušus, įėjo į W. H. Mahoney, 75 metų senio, miegamąjį kambarį, atstatė jam revolverį, pati persirėdė į jo rūbus, dar privarė senį, kad jis nukirptų jai plaukus ir ji paskui su savo "boy friend" freight trainais" parvyko namo, kur jos tėvai priėmė ją maloniai. Neužilgo, žinių rinkėjai dažinojo, kad tos mergaitės motina yra "Vashti Dale," rašytoja straipsnių kaip mergaitės auklėti. Ką ta rašytoja kitus mokino tai buvo vienas dalykas, o ką pati darė, kaip savo dukrelę auklėjo, tai buvo kitas dalykas. Juk pavyzdys galingiau moko, negu žodis.

ARTISTAS JUOZAS OLŠAUSKAS

Naujas Šv. Antano parap. vargoninkas, Detroit, Mich. Stoją prie L. Vyčių 102 kuopos; jos choro, dramos sekcijos mokytojas. P-as Olšauskas pasirijo jaunimą-Vyčius iškelti ant aukščiausio laipsnio koru ir dramos sekcija.

Kokia Tamstos Nuomonė?

(Redakcija neima atsakomybės už nuomones, išreikštas šiame skyriuje)

ATSAKYMAS P-UI PIEŽAI.

Man atydziai perskaičius gerb. S. Piežos atsakymą į mano mintis "K. T. Nuomonė" skyriaus skiltyse (Nr. 18-208) išreikštas abejoju ar gerb. rašytojas taip jas suprato, kaip manęs berašant panorėta buvo. Pavyzdžiui, jisai savo trumpam atsakyme pažymi, kad aš padariau: "gerą išvadą, kad TIKTAI pageidaujamas jaunimas reikalingas mūsų jaunimo organizacijai." Mano žinia, tais pačiais žodžiais, arba kitokiais nors žodžiais jojo paskelbtą reikšmę išreiškiančiais nesinaudojau savo rašinyje. Mano nebuvo išreikšta, pav., "kad tiktai pageidaujamas jaunimas reikalingas mūsų jaunimo organizacijai." Anaipol! Štai ką ištikrųjų parašiau: "Jauno kraujo visuomet reikia (tai reiškia: kuo daugiau, apščiau turėsime jauno kraujo, tuo labiau vaisingi, gyvi privalėtų būti mūsų darbai, sumanymai ir taip toliaus), bet rimto pavyzdingo, pageidaujamojo kraujo būtinai (ne tiktai) reikia, idant mūsų narių skaičius paaugtų į geidžiamuosius tūkstančius!.."

Gerbiamieji! Kur, šiuose viršuje esančiuose sakiniuose, išsitarimuose randate, kad: "tiktai pageidaujamas jaunimas reikalingas mūsų jaunimo organizacijai?" Mano tuose sakiniuose buvo pabrėžtinai pažymėta, jei norime kad mūsų jaunimo organizacija būtų geidžiamaisiais tūkstančiais vaisinga, turtinga, mes būtinai turime turėti netiktai jauno kraujo (kuris, sutikdamas su gerb. Piežos syllogizmo išvada, turėtų glūdėti, rasti visus mūsų Vyčių organizacijoje), bet rimto, pavyzdingo, pageidaujamojo jauno kraujo! (Ypač, mūsų valdyboje, kaip centralinėje, taip ir apskritinėje bei vietinėje). Mes visi gerai žinome, kad įvairiosose mūsų draugijose yra daug narių (ir jaunų!) kurie nepasirodo kaip mes norėtume. Pavyzdžiui, per seimą (oi, kaip malonu atsimiti apie tą nepaprastai įtekmingą keturioliką seimą! Ir buvo mano pirmutinis ant bile kokio lietuvių seimo atsilankymas! Garbė jums visiems Waterbury'je seimavusiems už tokius gražius neįdildytinus įspūdžius! Lai visi mūsų ateitiniai seimai teka panašiomis broliškoms, Tėvynės, Dievo meilės srovėmis! Ak, kad galėčiau raidėmis išreikšti visus tuos malonumus manęs per tą atmintiną seimą patirtus! Kada nors, jei turėsiu laiko, tą seimą apibudinsiu pirmą sykį Vyčių seime atsilankusio žvilgsniu. Man rodos tas mano apibudinimas būtų įdomus bei naudingas, nes grynai svetimas lankytojas patėmytų daug savotiškų, gal keistų dalykų. Ateity stengsiuos tą atlikti.) susirinko rinktinės mūsų Amerikos lietuvių jaunimo jėgos. O, iš jų (matyti, visi jauno kraujo buvo, tai yra, kad ir visi nelygaus amžiaus buvo, visgi jų dvasia-kraujas gana jaunas pasirodė!) ar visi vienodi buvo? Ne! Matyti buvo, kad iš parinktųjų net mūsų jaunimo jėgų radosi tokių, kurie labai mažai ką veikė (prilyginant su veiklumu, pav., gerb. A. Aleksio, kun. Juro, kun. Simonaičio, A. Valonio, K. Jurgėlos, Pr. Zankaus ir kitų). Žinoma, nevisi gali vienodai veikti, bet visgi gerb. A. Aleksis nesykį kūjeliu daužė į stalą idant pabudinus nekuriuos-ias narius-es į veiklesnes diskusijas. Tas vien, per seimą, kūjeliu į stalą pirmasėdžio daužymas aiškiai rodo, kad tas mūsų jaunas kraujas visgi turi būti kartais budinamas, raginamas (Žinoma, kuomet gerb. Aleksis mušė kūjeliu į stalą idant pabudinus ne, pavyzdžiui, idant numalšinus kokią narių seimuojančių karštą, iš dalies jaunimo Vyčių draugijai naudingą, betvarkę). Taigi, aiškiai matome, jog turėjome jauno kraujo per seimą, bet vis iš dalies trūko ir to rimto, pavyzdingo, pageidaujamojo kraujo! Jei ne, tai gerb. A. Aleksis nebūtų prisiėję taip (nors neperdaug, aciu visiems seimavusiems!) belsti tvarkos, gyvesnio, rimtesnio, veiklesnio nuo narių daly-

vavimo. Kartoju (idant (1) geriau išaiškinus savo mintis ir (2) idant naujai paraginti, pagal savo kalbamojo rašinio, visus-as narius-es į tas rimto, pavyzdingo, pageidaujamojo jauno kraujo eiles!), kad jei mes norime matyti atsakančią skaitlingą mūsų Vyčių organizaciją, mes būtinai turime taip susivaldyti, kad niekas mūsų negalėtų teisingai, protingai, papeikti, pabarti. Kitais žodžiais, žiūrėkime pirm kokybės, o paskui kiekybės (kuri, kiekybė, labiau savaime atsiras, jau gražiai bei gyvai, pageidaujama esant mūsų jaunimo draugijoje tajai geidžiamajai kokybei!). Prie šio paskutinio punkto privalu mums visiems perskaityti (Pavasary, Nr. 14, rugsėjo 19, 1926) didžiai gerb. kun. Dr. Česaičio "Prie Kryžiaus." Ten tarp kitų gražių bei svarbių dalykų Pavasarininkų-ų Dvasios Vadas jiems primena sekančiais: "Pirm ieškoję skaičiaus, susirūpinkime savo narių kokybe-vertybe; ir netrukus, kaip išdygusios pievoje gėlės, mūsų gražioji katalikų jaunimo Sąjunga, praplitusi vienur kitur, duos miniai krikščioniškos varšos, belaukiant, kada visa Lietuva atsinaujins Kristuje."

Kuomi gerbiamieji-osios, skiriasi jojo mintis nuo mano? Rodos, kad abudu susiėjova, panašiomis mintimis dalinova. Ar taip buvo? Ne! Pavasarininkų-ų Dvasios Vado nepažįstu ir antra jojo minčių nesėmiau savo rašiniui. Ką rašiau buvo grynai mano! Prie progos patarčiau visiems-oms Vyčių draugijos nariams-ėms ši jojo svarbų straipsnį paskaityti. Užsimokės!

Dabar, į gerb. Piežos man užduotąjį syllogizmą.

Pirmų-pirmiausiai man rodos, jog akyvaizdoje visų viršuje išreikštų mano aiškinimų man čionai nėra būtino reikalo šitą syllogizmą stengtis pakirsti; bet visgi platesnio aiškinimo delei, taipgi "Vyties" skaitytojų akylumo bei įdomumo delei, stengsiuos, iš dalies, tai padaryti.

Štai gerb. S. Piežos syllogizmas:

Major: Katalikai yra pageidaujami žmonės;

Minor: Bet mūsų jaunimas yra toks;

Conc.: Taigi, visas jaunas kraujas yra pageidaujamas.

Mano atsakymas:

I. Ad maiorem (Katalikai yra pageidaujami žmonės): Mano žinia yra katalikų dviejų rūšių: (1) tikrieji katalikai (tie kurie netik žodžiu, bet ir darbu, mintimi, pavyzdžiui Dievo bei Šventos Bažnyčios užsakymus (kiek galima silpnėms žmonėms) užlaiko, ir (2) netikrieji (kurie ešą katalikai vien vardu). Dabar, jeigu savo didžiojoje premisoje (in maiore) gerb. S. Pieža užsimanė reikšti žodžiu "katalikai" vien tikruosius katalikus, tai su jojo "major" sutinku, kad katalikai yra pageidaujami žmonės. Bet jeigu (atsiprašau gerb. Piežos—žinau ir esu tkras, kad jis šio visai nenorėjo laikytis) jisai žodžiu "katalikai" norėjo arba manė "netikruosius katalikus" reikšti su juo (in maiore) sutikti negaliu, kad tokie katalikai būtų pageidaujami žmonės. Tai yra tie katalikai kurie užsispyrę yra katalikais vadintis, bet tuo pačiu sykiu niekina kas katalikiška. Žinoma, betgi (pripažįstu jam šiame protavime tiesą), kad ar geri, ar netikę mes turėtume visus įrašyti į Vyčių eiles, idant mes ir jie, tuomi, tobulėtume. Šitai paįmstant aišku, kad visas katalikiškas jaunimas yra Vyčių Draugijai labai pageidaujamas. Ir šiame nei S. Pieža, nei pats neapsirikome. Aišku, kad abudu susitinkova, jog visi mums pageidaujami. Tai yra, mudu noriva, kad visi jaunimo jaunikačiai, mergaitės prisirašytų prie Vyčių. Aišku, jis tai nori, ir aš. Kad jisai to nori galima aiškiai spręsti iš jojo syllogizmo; kad ašai to noriu galima spręsti iš šių davinų, būtent I. (1) kad varginau savo protą šiek-tiek šiuomi, (2) kad pasiėmiau plunksnos apie tai rašini Vyčiams-tėms įteikti, (3) kad dabar gerb. S. Piežai atsakau ir, II (1)

kad (šiuomi skirdamos nuo jo) reikalauju, idant draugija paaugtų į geidžiamuosius tūkstantinius skaičius, o tam mums reikia netikėti daugiau jauno kraujo, bet daugiau to rimto, pavyzdingo, pageidaujamojo jauno kraujo! (pavyzdžiui, tokių atsidavusių jaunų jėgų kokia esąs gerb. S. Pieža!)

Sąryšį su gerb. S. Piežos syllogizmu nemanau daug rašyti. Užteks, manau, priminti jam ir "Vyties" skaitytajams, jog aš niekur neištariau, nerašiau, kad: visas jaunas kraujas nėra pageidaujamas. Pav., savo rašiny tarp kitko štai ką rašiau: "Jeigu mes... pavyzdingu 1) patrauksime it magnesą atsitolinusį (bent kelius tūkstančius!) nuo mūsų jaunuomenės draugijos Am. Liet. jaunimą." Ar tas sakiny, gerbiemieji, reiškia, kad: visas jaunas kraujas nėra pageidaujamas?! Gana to! Kartoj, jei nebūčiau manęs (ir jei dabar nemanau), kad visas jaunas kraujas nėra pageidaujamas, tai nebūčiau visai apie tai protavęs, rašęs, atsakęs. Aš kuostipriausiai laikau, kad (ir duok Deive, kad tos nuomonės visuomet laikyčiaus!) visas jaunas kraujas (žinoma, lietuviškas katalikiškas) yra mūsų pabalę laukai, bet prie to laikau, kad idant mes tuos pabalusių laukų vaisius greičiau, gražiau, pavyzdingiau surinkume į savo erdvius kluonus, o tam mums būtinai reikia turėti piovėjų-rinkėjų vadų netikėti jauno kraujo bet rimto, pavyzdingo, pageidaujamojo jauno kraujo! Taigi matote, gerbiemieji skaitytojai, mano bei S. Piežos manymu visas jaunas kraujas yra mums begaliniai pageidaujamas! Taigi sąryšį su tuo pastaruoju sakiniu paduodu visiems-oms skaitytojams aplamai šioji syllogizmą sukirsti:

Vaisiai idant į kluonus būtų kuogreičiausiai įkraunami reikalauja kuogreičiausiai rimčiausių, pavyzdingiausių, labiausiai pageidaujamųjų piovėjų-rinkėjų;

Bet mes norime kad tie vaisiai, pabalę laukai (visas jaunas kraujas) būtų kuogreičiausiai į kluonus erdviuosius įkraunami;

Taigi reikia kuogreičiausių, rimčiausių, pavyzdingiausių, labiausiai pageidaujamųjų piovėjų-rinkėjų! Taigi, mano išvada: Visi į darbą už tą brangų mūsų jaunąjį kraują! Tengerimsta syllogizmai pakol pabalę tie laukai neatsisako viršuje minėtųjų piovėjų-rinkėjų minioms savo vaisių!

Gerb. S. Piežai: Už pasveikinimus ačiū! Nemažiau pripuola mums visiems Tave pasveikinti! Vyčių labai neatsisakykime ir ant toliaus paaukoti savus Dievo mums duotuosius gabumus!

An English Summary.

Note: For the benefit of those who, perchance, cannot clearly comprehend the substance of the above written article, I am producing this brief English summary of the same.

Mr. Pieža, in words bearing a similar meaning, asserted that the principal reason for the insufficiently numerous membership of the Knights of Lithuania was the fact that there was a deficit of young blood in the organization. By this assertion of his I understood that in order to have the desired-for numerous membership we ought to have more young blood AMONG the present members of the association. The adequate presence of this young blood IN our organization would provide for the cherished enrollment of the thousands of American Lithuanian Roman Catholic youth outside the pale of our youths' association. Upon reading this article, I, according to my above explained understanding of the same, put together several thoughts to an indirect contrary of Mr. Pieža's article.

I considered Mr. Pieža's statement rather superficial—therefore I made mine bear a more fundamental tone. I stated that in order to have those not-yet-enrolled

thousands join our society we needed not only young blood (why so? There are many young, but not always as serious, exemplary and spirited as we would like to have them), but also, and necessarily so, that serious, exemplary, the most desired-for young blood. If we want the best results we need the best means. Therefore, my above statement. It seems to me (considering now the thought contained in Mr. Pieža's syllogism) that Mr. Pieža and I have, in some way or other, misunderstood one another. Why do I say this? Precisely because, in his syllogism, Mr. Pieža refers me to have stated somewhere that: our young blood is not desirable. This, I hope, will solve all difficulty: When I stated that we need not only more young blood in the society but, necessarily, more serious, exemplary and the-to-be-desired-for young blood I meant that this thought should be applied to those who are already members and not to those young people whom we would convert to our ranks in the organization. The way in which Mr. Pieža worded his syllogism led me to believe that he thought that by that assertion of mine I meant it to be applicable not to present enrolled members, but to those who as yet are strangers to the files of the nigh three thousand members. In brief and in other words I meant to apply that thought (of young blood... etc...) not to those to be acted upon (namely, those whom we would like to see enrolled in our society) but upon the agents, namely, those such as Mr. Pieža and all other enthusiastic progressive members of the organization who would by their ("serious, or exemplary, and to-be-desired-for young blood") spirit see all the young American Lithuanian Roman Catholic blood within the folds of our worthy organization!

I will beg pardon of my readers (and of Mr. Pieža, also, if I have written anything amiss) for having presented this, my article, in such superficial and inexact logic. My obligations here at the seminary are so pressing and manifold that to write such a long article as this in perfectly exact and logical order would demand the talents of a genius in corporation with the time-to-be-had of a vacationist. So again, dear Brother and Sister Knights, let us shoulder our part in the wheel of this worthy organization that being ourselves serious, exemplary, industrious members we may convert to our ranks those thousands whom we would and then, that two-fold operation accomplished, let us all, hand-in-hand, Brother and Sister, live up to the ideals of our Holy Mother, the Catholic Church. With Father Lietuvinkas of Baltimore, Md., I appeal:

O, let us learn, love and speak our most ancient, charmingly beautiful mother-tongue that with those same accents which opened our lips and our hearts, our joys and our sorrows, our requests and our refusals to our most loving earthly mother and father, we might also praise Him who created it. "Let the Lord be praised in all tongues!" What a beautiful and a reasonable request!

Dear Knights! May we have more of these moments together—you as readers and I as writer!

Jonas Dulkyнас.

Svetimój kalboj rašyti raštai, nors jie būtų ir geriausi, niekada taip nežavės skaitytoją, kaip kad skaitant parašytus savo gimtoj kalboj.

P. B.

Jei mes visi pradėtume daugiau mislyti apie ištautėjimą, tuomet jis ir be vaistų išgytų.

Garbinga lietuvių praeitis; garsūs jų didvyriai, kurių vardai mūsų priešą šurpuliais purto. Garbinga bus jų ir ateitis.

P. B.

Išmintis yra išmintingųjų turtas.

Kas Jaunimo Veikiama

LIETUVOS VYČIŲ NEW YORK IR NEW JERSEY APSKRITIES PROTOKOLAS. N. Y. ir N. J. Apskr. 40-tas suvažiavimas įvyko 1926 m. spalio 24 d., Republican Hall, kampas Davis ir Wilson Aves., Kearny, N. J.

Posėdis atidarytas 3:15 val. po piet su malda.

Sekretoriui laiku neatvykus, protokolą rašyti išrinkta p. J. Jurgėla.

Priimta Valdybos pasiūlytoji dienotvarkė.

Raštininkei nebesant protokolo skaitymas atidėta.

Valdybos vardu raportavo p. J. Spranaitis: surengta vienas piknikas; prof. J. Eretui maršrūtas ir išleistuvių vakarienė, Elizabeth, N. J. Viskas pavyko gerai. Išde yra \$61.51.

Mandatų ir skundų komisijon išrinkta: pp. Vincas Baleika ir K. Nakrošis.

Sekė raportas Apskr. atstovo į L. V. XIV Seimą, Waterbury, Conn. Palydėtas gausiais katučiais.

Atvykus raštininkei, skaitytas protokolas 39-to suvažiavimo. Protokolas priimtas ir papildytas: buvo nepaminti du atstovai iš Elizabeth, N. J., pp. I. Grinčius ir J. Jurgėla.

Sporto. P-as J. Velivys raportavo, jog darbas vyksta pusėtina. Kita mėnesį prasidės basketbolo žaidimas. Pasiūlė ateinantiems metams rinkti didelę komisiją, po vieną atstovą iš kiekvienos kuopos.

P-lė M. C. Vansavičiūtė raportavo, jog merginų tarpe sportinis veikimas nesisekė; į laiškus atsakymų negaunanti, iniciatyvos kuopose nesiranda. Raportai priimti.

Literatinės Komisijos. P-as J. Tamošaitis raportavo, kad toli gyvendamas, negalėjęs su komisija susitarti. Vėl mokslu užsiėmus laiko neturi.

P-as I. Kulikaitis raportavo, rašas Apskr. kroniką, istorinę apžvalgą.

Organizatorių. P-as J. Tamošaitis vasaros laiku neturėjęs progos veikti.

P-as I. Kulikaitis pranešė, jog įsteigta kuopa Bayonne, N. J. Išreiškė padėką kup. Vanagiui ir p. Kloniui, K. Jurgėlai, J. Petokui, Pr. Raudoniui. Raportai priimti.

Prof. Eretui išleistuvių komisijos vardu pareiškė p. J. Petokas, dar negalįs pranešti galūtinų bankieto išdavų, kadangi ne visi pinigai už bilietus gražinti. Kitame suvažiavime pilnai raportuosias.

Mandatų komisija raportavo, jog šie delegatai užsiregistravo:

12 kp., New York City: p. J. Tamošaitis.

29 kp., Newark, N. J.: p-lė C. Kukiūtė, p. J. Gvazdaitis, p. V. Baleika.

52 kp., Elizabeth, N. J.: p-lė E. Karvojiūtė, p. J. Petokas, p. R. Juška, p. K. Baltramaitis, p. P. Raudonius.

61 kp., Paterson, N. J.: p-lė K. Serapinaitė, p-lė M. Sasnauskaitė, p-lė Ona Draguniūtė, p-lė Ona Volkaitė, p. J. Jesulaitis.

90 kp., Harrison, N. J.: p-lė M. Akelevičiūtė, p-lė S. Plikaitytė, p. P. Odelis, p. A. Kasparas, p. S. Stasionis, p. A. Daunoras, p. K. Nakrošis, p. V. Simėliūnas.

110 kp., Maspeth, L.I., N. Y.: p-lė M. Laukaitė, p-lė Z. Karaliūtė.

113 kp., Linden, N. J.: p. P. Mikšys.

? kp., Bayonne, N. J.: p. J. Brajus, p. A. Micevičius.

Svečiai:

12 kp., New York City: p. J. Jurgėla.

29 kp., Newark, N. J.: p. J. Kanapka, p. J. Pranauskas.

52 kp., Elizabeth, N. J.: p. I. Grinčius, p. J. Pronckietis.

61 kp., Paterson, N. J.: p. M. Kulikaitienė, p. Tamas Remus.

90 kp., Harrison, N. J.: p. P. Naujalis, J. Vaitekūnas, p. K. Mikalčius, A. Baranauskas.

Garbės narys: p. M. Zujus ("Garso" red.)

Kuopų raportai:

12 kp., New York City: Yra 8 nariai. Niekio naujo nenuveikta, priežastis—mažai vaikinių.

29 kp., Newark, N. J.: Neblogai sekasi. 35 nariai. Išde 30 dolerių.

52 kp., Elizabeth, N. J.: 45 nariai. \$50.00 kasoje. Knygyne suvirš 150 knygų; turi nuosavų pianą.

61 kp., Paterson, N. J.: Taip pat, kaip pirmiaus. Turi basketball ir volley kamandas.

90 kp., Harrison, N. J.: Narių 80. Stovi neblogai. Parengta 33 pramogas. Visos gerai nusisekė. Basketbolo ratelis pradės lošti. Išde \$191.30.

110 kp., Maspeth, L.I., N. Y.: Gerai gyvuoja. Rengta įvairių pramogų. Sportas: per vasarą kuopos baseball kamanda turėjo su svetimtaučiais 14 žaidimų, 5 pralaimėjo, 8 išlaimėjo, o vienas išėjo lygiai 7-7. Kuopoje 44 nariai. Išde \$465.00. Turi klubą, kuriam yra stalas, deska ir visokių įvairių knygų vertės \$600.00.

113 kp., Linden, N. J.: Gerai veikia. Pirmininkui rezignavus, išrinktas kitas, ir kuopa reorganizuojama ir tvirtėja. Yra 15 narių. Išde \$30.00. (Bayonne, įkurta š.m. birželio mėn. Čarterio dar negavę. Yra 25 nariai. Išde turi \$95.00.

Einamieji reikalai:

Pasiūlyta, kad kuopos išrinktų komisijas narių vajeaus reikalais.

Komisija pasižadėjo surengti balių apskrities naudai. K. R. Jurgėlai rezignavus iš sporto komisijos, jo vieton išrinktas Pr. Raudonius.

P-as J. Tamošaitis atsisakė nuo organizatoriaus pareigų.

Rinkimai valdybos ir komisijų atidėta metiniam suvažiavimui.

Kitas suvažiavimas įvyks sausio mėnesį, 1927 m., Newark, N. J.

Ant pabaigos sekė kun. Juozo E. Simonaičio prakalba ir uždarymas suvažiavimo su malda.

K. Jurgėla, Pirmininkas,
Marijona Vansavičiūtė, Raštininkė.

L. VYČIŲ NAUJOS ANGLIJOS APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS. Dalyvavo apie 100 delegatų. Spalio 24, So. Bostone įvyko L. Vyčių Naujos Anglijos Apskrities pusmetinis suvažiavimas. Atstovų gausumu šis suvažiavimas turbūt pralenkė visus pirmiau buvusius suvažiavimus, o gal ir seimus. Nežiūrint blogo oro, atstovų dalyvavo apie 100. Beveik visi atvyko automobiliais. Pavyzdin iš Nashua, N. H., trys automobiliai atvežė 17 delegatų. Panašus skaičius buvo ir iš kitų kolonijų. Sesija atidarė Apskr. kartu ir Centro pirm. Kazys Viesula. Maldą atkalbėjo ir puikią, mintingą sveikinimo prakalbėle pasakė Vyčių garbės narys vietos klebonas gerb. kun. K. Urbonavičius. Visi delegatai sugiedojo Vyčių Himną.

Prezidiumas susidėjo iš šių asmenų: Pirm. K. Viesula, pagelb. O. Bugailiūtė, rašt. O. Šulčiūtė, izd. Vinciuonas, mandatų įnešimų komisija: A. Stašaitė, J. Kriviūtė ir V. Stankus, tvarkdarys V. Medonis. Ženklelius prisegiojo M. Lukoševičiūtė ir Jadvyga Savilioniūtė. Visi delegatai buvo pakiliame ūpe, todėl įvairūs svarstymai ir tarimai ėjo labai sklandžiai.

Išduota raportai įvairių komisijų. Pasirodė, kad iš praeitos gegužinės pelno liko \$250, kurs sulig praeito suvažiavimo nutarimu paskirtas Centru. Delegatai plojimu dėkojo to išvažiavimo darbuotojams: Tamuliūnai, Rudaičiui, Viesulai, Medonui ir kitiems už pasidarbavimą. Ilgą ir vaizdingą raportą iš seimo išdavė A. Stašaitė.

Pabriezė faktą, kad mūsų apskrities pirm. liko ir Vyčių Centro pirmininku. Čia delegatai iškėlė ovacijas mūsų jaunam pirmininkui.

Nutarta suorganizuoti sporto lygą. Tam atlikti išrinkta po vieną iš kiekvienos kuopos. Vaikiniai sau rinko, mergaitės sau. Kai mergaitės savo sporto reikalus svarstė, tai visiems vaikams buvo balsas atimtas.

Nutarta rengti apskrities vardu pasilinksminimo pramogą. Tam išrinkta komisija. Taipgi komisija išrinkta ir būsiančia apskričio gegužinė rūpintis. Buvo daugiau įvairių nutarimų, kuriuos matysite protokole.

Kada delegatai salėje organizacijos reikalus svarstė, tai vietinės kuopos kambary būrelis vietinių Vyčių visai apie kitokius dalykus triušėsi. Ten jaunos vytyės J. Savilionitė, M. Lukoševičiūtė, M. Tamuliūniūtė, O. Čepiūtė, Vaitkiūtė, Tamuliūniui vadovaujant, visokius sandvičius rengė. Kada sesiją pirm. su malda uždarė ir visi sustojė Lietuvos Himną atgiedojo, tai V. Tamuliūnas pakvietė visus delegatus dar salėje pasilikti. Tada jaunos Bostono vytyės pradėjo nešti delegatams įvairius užkandžius—ir tikros vaišės prasidėjo. Ir manau už tai nė vienas delegatas nerūgus. Gerai pasisotinus prasidėjo lietuviškas "šurum burum." Čia iš visos Naujos Anglijos jaunimo delegatai susipynė ir "Aguonėlės" ir kitokius ratelius linksminosi iki 8 val. Pianu kur reikėjo paskambino F. Valentukė. Tai taip gražiai baigėsi šis nepaprastai skaitlingas ir gražus jaunimo suvažiavimas.

Šipuliuks.

WESTVILLE, ILL. Atgija. Ne vienas gal pamanė, kas atstiko su L. Vyčių 85-ta kuopa? Pora metų atgal ši kuopa buvo statoma pavyzdžiu kitoms. Mat ją sudarė didelis būrys čia gimusio jaunimo, kurie nėra matę savo tėvų šalies, bet visuomet atsižymėdavo dirbdami del tėvynės Lietuvos. Susirinkimuose būdavo neišgirsi angliškai kalbant.

Atvykę čion, iš kitų kolonijų svečiai, visuomet išsiveždavo gražiausius įspūdžius. Apleidus šį miestelį ke liams nariams, metams bėgant, ši patrijotiška dvasia visai žuvo. Vyčiai visgi laikėsi, nes buvo talentingų narių ir šis tas buvo galima nuveikti. Išvažiavus choro vadui J. Kudirkai, vietos jaunimas visai sunegalėjo. Per porą metų taip ir vargta. Matydamas tai Tėvas Ažukas, suprato kad jaunimui reikalingas vadas. Suieškojo jauną ir energingą vargoninką Juozą Blažį, iš Detroit, Mich. Jaunimas pastarąjį iškart pamilo. Buvo sušauktas specialis Vyčių sus-mas, nutarta daryti narių vąj. Šio mėnesio 29 d. bus narių priėmimas. Trumpoj ateityje bus suvaidinta "Mažas Kryželis, bet Sunkus." Choro repeticijos bus Pirm., Treč. ir Penktadieniais. Pradėjome mokyti naujas Mišias, jau "Kyrie ir Gloria" gerai pramokome. Choristai stengiasi kaip galint, idant sudarius puikų chora.

Pagerbtuvės. Lapkr. 3 d. vietos Vyčiai surengė "surprise" vakarėlį, pagerbti kp. pirm. J. Rakauską, jo gimimo dienoje. Laike repeticijų įeina klebonas ir pavadina visus ateitį į kleboniją. Nuėjus, ant stalo pasirodo "kėksas" su degančiomis žvakutėmis. Tėvas Ažukas paaškino vakaro tikslą. Išreikšta daug linkėjimų, skaniai užkasta ir gražiai linksmintasi.

Pirm. Rakauskas taip buvo nustebintas šiuo "surprise'u," kad nors gana iškalbus, bet šį kart pritrūko jam žodžių.

Sugrįžo. Vietos Vyčiai labai nudžiugo sulaukę savo seno nario A. Aponaičio, kuris tūlą laiką gyveno Chicagoj. Pastarasis buvo "baseball manager" ir jam išvykus, sportas visai nusilpnėjo. Dabar-gi vėl tikime sulaukti ateinančią vasarą stiprią "baseball" komanda.

Sutuoktuvės. Lapkr. 7 d. trečią val. po pietų, kun. V. Ažukas amžinai surišo A. Aponaitį su R. Šlezaite. Jų draugai gražiai pagiedojo "Veni Creator" ir "Ave Maria." Po šliūbui visi susirinko pas jaunosios tėvus, kur stalas buvo gražiai priruoštas. Puotoje dalyvavo kun. Ažukas ir J. Blažis.

Nors jaunimas čia gimęs, bet dvasia šiose vestuvėse buvo lietuviška, kaip tai dainose, šokime ir žaidime. 9 val. vak. jaunieji ir visi svečiai važiavo į parapijos bazarą. Gražus pavyzdys.

L. Vyčių 85-ta kp. linki savo nariams laimingiausių metų.

Sporto Mėgėja.

HARRISON IR KEARNY, N. J. Įspūdingas vakaras. Spalio 24 d. įvyko L. Vyčių 90 kuopos šauni vakarienė, Republican klišbo svetainėj, Kearny, N. J. Nors diena buvo lietinga, tečiaus publikos prisirinko pusėtinai. Atvyko įžymių svečių iš kitų kolonijų. Stalai buvo apkrauti šeimininkų gardžiais pagamintais valgiais ir gėlėmis. Ant estrados buvo pakabintos Amerikos ir Lietuvos vėliavos, kurios į žmones darė gilų įspūdį. Muzika puikiai grojo.

Prie vakarienės buvo ir prakalbų ir muzikalė dalis programos.

Vakaro vedėju buvo p. A. Daunoras. Kalbėjo vietinis klebonas gerb. kun. P. Jakštys, L. Vyčių N. Y. ir N. J. Apskr. rašt. M. C. Vansavičiūtė, studentas J. Tamošaitis iš New Yorko, "Garso" redaktorius Matas Zujus, I. Kulikaitis iš Paterson, N. J., vietinis vargoninkas P. Odelis, K. Nakroša, P. Mikšis iš Linden, N. J. Visi kalbėtojai savo trumpomis kalbomis pagyrė vietinius vyčius už surengimą tokio gražaus vakaro.

Paskui ant scenos pasirodė didelis choras, kurs užtraukė Vyčių himną taip smarkiai, kad net elektrinės šviesos sumirksėjo. Toliau dainavo: "Bijūnėlis žalias," "Kur giria žalioji," "Važiavau dieną." Dainos gražiai skambėjo, nes choras buvo puikiai išlavintas. Varg. p. P. Odelis į trumpą laiką tam vakarui taip puikiai pralavino chora. Publika buvo pilnai patenkinta.

Paskui muzikai grojant vieni šoko, kiti būreliais sustojė šnekučias.

Šio vakaro šeimininkės užsitarnavo daug pagyrimo, nes milžinišką darbą nudirbo. Jos buvo: pp. M. Saveckiūtė, A. Saveckiūtė, M. Kaspariūtė, B. Lasčiūtė, daug pasidarbavo pp. B. Kauklienė, N. Barauskienė, M. Aškūnienė, P. Stalilionis, P. Velyvis, J. Kupruševičius, A. Daunoras, P. Naujalis, ir prie to komisija daug nudirbo. Daug padėkos jie bei jos užsitarnavo.

Varg. p. Odelis be jokio atlyginimo pasišventė, gražiai išlavino chora tam vakarui. Tikrai malonu yra turėti tokį vargoninką. Nuoširdus ačiū jam.

Turėdama tokius darbuotojus bei darbuotojas Vyčių 90 kp. gyvuoja ir gyvuos!

Koresp. J. St.

GARY, IND. Vyčiai pagelbėjo. Spalio 31 d. Liet. Vyčių 82-ros kp. nariai bei narės atvaidino originalę komedią "Amerikos kaimo mokykla" Motery Sąjungos vietinės kuopos surengtame vakare parapijos naudai. Žmonėms patiko ir pelno liko nemažai. Roles turėjo paėmę: mokytojas—Ant. Pažėra, mokiniai—Jonas Radis, J. Kaminskas, V. Aimutis, Al. Rukas, Pet. Pažėra, Zosė Kaminskienė, Onutė Sakalauskaitė, O. Barčiūtė, Juzytė Rukaitė, Pranė Brinkiūtė.

Po vaidinimo buvo šokiai.

Girdėti, kad kuopa rengiasi prie savo vakaro.

Kuopos choro vedėjas p. Jonas Radis dar paslaptį laiko savo planus del kuopos būsimo koncerto.

Šnypšt.

ROCHESTER, N. Y. L. Vyčių 93-čia kp. džiaugiasi, kad ne persena pas mus sugrįžo vienas seniausių ir darbščiausių narių, kuris pereitą vasarą praleido Lietuvoje, tai gerb. Juozas Šukis. P-as Šukis yra visų rochesteriečių gerbiamas. Už tai visi laukia jį grįžtant pas mumis. Nors jis dabar nebėra narys, bet yra užtikrinta, kad jis trumpame laike ir vėl prisirašys prie kuopos, nes visi vyčiai jį myli, tai kur jisai ten eina ir dauguma, ypač panelių; jis dar nevedęs, bet tik pasižadėjęs vienai mūsų narei. Ponas Šukis Lietuvoje praleidęs visą vasarą daugiausia su pavasarininkais. Jis linki kam tik galima

KUN. JUOZAS KONCEVIČIUS,

Katalikų Universiteto Washingtono Prefektas, Magistras
Pedagogijoje ir Licenciatas Teologijoje. Darbštus mokslin-
čius ir gabus rašytojas.

Kun. Koncevičius, siūstas Lietuvos Katalikų Centro visuomenės reikalais, atvyko į Ameriką 1923 m. Per tuos 3 metus būdamas Amerikoje labai daug nuveikė. Per keletą mėnesių, tuoj atvykęs iš Lietuvos, važinėjo su prakalbomis ir surinko Vilties Dr. Jai, neturtingiems moksleiviams šelpti, virš \$6,000.

Paskui jis atsisakė nuo visuomenės veikimo ir atsidavė mokslui, prie ko jau senai turėjo pamėgimo. Vienus metus buvo studijavęs vokiečių universitete, Breslave. Tolimesnes studijas sutrukdė karas. Mokslo srity tai tikrai nepaprastus gabumus jis parodė.

1924 metais parašė Bažnyčios istorijos vadovėlių vidurinei mokyklai, kurį Lietuvoje Episkopatas patvirtino ir įvedė į mokyklas. Tais pačiais metais, rudenį, įstojo į Katalikų Universitetą Washingtone. Mokslo metų pabaigoje sėkmingai išlaikė kvotimus, pramoko anglų kalbos ir parašė disertaciją: "Education in Lithuania Under the Russian Government." Už tai Universitetas suteikė jam Magistro laipsnį filosofijos-pedagogijos skyriuje.

Sekančiais mokslo metais, geriau pramokęs anglų kalbos, didesniu smarkumu ėmėsi mokslo. Pereitą vasarą kasdieną po 3-4 valandas studijavo Columbijos Universitete, New Yorke, pedagogiją ir sėkmingai baigė vasaros semestrą. Paskui vėl Washingtone ėjo dvigubą kursą: Bažnyčios istoriją—Teologijos fakultete ir pedagogiją—Philosophijos fakultete. Parašė istorinį veikalą: "The Russian Attitude Toward the Reunion of the Russian Orthodox and Roman Catholic Churches From the 9th to the 16th Centuries." Už tą veikalą Universitetas suteikė jam Licenciata Teologijoje. Žinoma, jis pirma išlaikė toje srity visus kvotimus, viešai apgynė disertaciją ir 40 tozių. Tais pačiais metais pedagogijos srity baigė mokslo metus ir kvotimus išlaikė su pagyrimu.

Tas kun. Koncevičius išsvermingas, gabus darbas atkreipė dėmesį profesorių ir Universiteto valdžios. Už jo taip nepaprastą atsizymėjimą moksle, Universiteto Rektoriui, Vyskupas Dr. Shahan pakvietė kun. Koncevičių prefektu prie to paties Universiteto. Reikia pažymėti, kad kun. J. Koncevičius bendradarbiauja amerikonių spaudoje rašydamas straipsnius į rimtus žurnalus, k. t. "Commonweal," "America," "Educational Review," "Historical Review," "Cath. Nat. Conference." Minėtuose žurnaluose jau buvo tilpę Lietuvai ir lietuviams garbingi straipsniai, k. t.: "Education in Lithuania," "Life in Lithuania," "The Christian Democrats of Lithuania."

Kun. J. Koncevičius eidamas prefekto pareigas prie Katalikų Universiteto Washingtone, žada ir toliau tęsti savo mokslinius tyrinėjimus pedagogijos ir istorijos srityse. Dieve padėk jam jo prakilnuose siekimuose ir darbuotėje. ("Garsas")

važiuoti ateinantį metą su ekskursija Lietuvon. Jam pavasarininkai teikė didžiausią linksmumą. Jų jis neužmirš.

J. Ribauskas.

DETROIT, MICH. Vyčiai progresuoja. Spalio 28 d. įvyko L. Vyčių 102 kp. susirinkimas, kuris davė gerus rezultatus kuopos progresavimui. Narių atsilankė ne daugiausia, bet atsilankiusieji išgirdo gražių nurodymų iš p. J. Olšausko ir kun. I. F. Boreišio apie meno vertę. Visi tapo užinteresuoti, kur ir suorganizuota Dramos Sekcija. Išrinktas J. Olšauskas kaip vyriausias D. S. mokytojas, taipgi ir keletas kitų veiklių narių. L. Vyčių 102 kp. iš Dramos Sekcijos susilauks gražiausių rezultatų. P-as J. Olšauskas išmokins iš kuopos narių gerus scenos mėgėjus, ko iki šiolei dar pas mus Detroite nėra buvę.

Koncertas. Nutarta rengtis prie koncerto, kuris bus sausio mėnesį. Koncertas susidės iš naujų dainų, vaiz-

delių ir kitokių pamarginimų. Koras su džiaugsmu mokinais naujas dainas, nes melodijos puikiausios, p. Vagnaičio kompozicijos, kurios yra neseniai sukomponuotos. Komisija darbuosis programams pagarsinimų parinkti.

Bazare. Su didžiausiu ūpu nutarė darbuotis Šv. Antano parap. bazare, nes kleb. kun. I. F. Boreišis visada buvo ir yra Vyčių 102 kp. nenuilstantis organizatorius. Už jo prielankumą Vyčiai visu smarkumu darbuosis bazare.

L. Vyčių 102 kuopa, vadovaujant kun. I. F. Boreišiui, J. Olšauskui, žymiai progresuoja. Vyčių koras su koncertu pasirodys nepaprastai puikiai. Dramos Sekcija irgi žengs pirmyn, ims gražų veikalą mokintis. Detroitičiai gaus progą pasidžiaugti vakarų programais kuriuos L. Vyčių 102 kp. parengs. Dabar yra geriausias laikas katalikiškam jaunimui rašytis prie Vyčių. Čia kiekvienas atras sau užsiėmimo: kas norės dainuoti, ar vaidinti,

gaus progą visada atsižymėti, dirva plati išsilavinimui. Patartina naujiems atvažiuojusiems apsisoti mūsų Šv. Antano parapijoje, kur yra Lietuvių Centras. Čia yra nauja Šv. Antano parap. bažnyčia, priešais didelę Lietuvių Svetainę, kur esti visos vietinės įžymiausios iškilmės-vakarai. Atvažiuojusius mielai sutiksime-priimsime.

Norintieji plačiau sužinoti kreipkitės 1910—25th St., Detroit, Mich. **Bijūnas.**

ROCHESTER, N. Y. Atsakymas L. Vyčių 36-tai kp., Chicago, Ill. Perskaitęs Vyčių 36-tos kp. išsireiškimas "Vyties" Nr. 19 (209) pastebėjau, jog viršminėta kuopa jau yra pasirengusi su kariška jėga užpulti 93-čią kuopą, Rochester, N. Y., už tai, kad trys panelės apleido 36-tą kp. ir sugrįžo pas mus, ir jau nebežada daugiau niekur vykti.

Dabar duodu atsakymą:

Nemalonu mums girdėti, kad 36-ta kp. taip greitai reikalauja nuo mūsų tų panelių, kurios nepersenai sugrįžo pas mus.

Antru kartu tariu jums ačiū, kad jūs taip meiliai jas užlaikėte per pereitą vasarą, kad net gal kai-katriems širdys skaudėjo, kuomet jos persiskyrė su jumis. Bet ta kuopa turi atsiminti, kad 93-čia kp. tas panelės užaugino nuo pat mažens. Tai dėl to mes manome, kad turime pilną tiesą pasilaikyti jas pas save.

O apie karės debesius, ką 36-ta kp. apskelbė, to mes visai nesibijome, nes mes senai prie to esame pasirengę. Aš patarčiau tiems, kurie žada pas mus atvažiuoti su dviem automobiliais apsiginklavę, kad permaintyt savas mintis, delto, kad jūs bereikalingai sudėginsite labai daug gazolino, o gero nieko atvažiuavę nedasieksite, nes pas mus taip pat yra gerų kariškių, dargi nepaprastų, tokių, kurie už debesų lekioja. Jau vienas mūsų debesinis vežimas gatavas. O del kitų dar plenus darome. Tai tokiu būdu mes išsireiškiamo, kad karė jau išlaimėta mūsų pusės. Jums besisukinėjant apie mus galite nė juste nejusti kai mūsų bus pas jumis nuskrista ir jūsų panelių pasigauta. Nenorėk svetimų, nes neteksi savų. Tokiu būdu mes sugalvojom atsiginti nuo priešų, taip pat padidinti mūsų kuopą, kuri iki šioliai buvo maža, bet labai galinga.

Tai kitos kuopos apsisergėkite. Mes, kas nepriklausomums, nereikalaujam. Bet už savus tai kariausim. O jei kas nori su mumis laikus gražiai praleisti tuos kviečiam, ir užtikrinam, kad jie bus patenkinti pas mus.

Dabar pasiliekam laukdami tų karininkų, kurių mes manom nematysim. **J. M. Ribauskas.**

CICERO, ILL. Šokiai-Šokiai. Vietinė Vyčių kuopa rengia šokius lapkričio 24 d., šių metų, parapijos didžioje svetainėje. Visas Chicagos jaunimas yra kviečiamas atvažiuoti ant šokių ir susipažinti su vietine Vyčių kuopa ir taip pat pasilinksinti, nes šįmet turime naują puikią erdvę svetainę, kurioje galima sutalpinti daug svečių; beto patogumas yra geresnis. Orchestra bus viena geriausių, kurios vedėju yra visų gerai žinomas "Buck Jones." Todėlgi, iš kalno galima užtikrinti visiems atsilankusiems tikro pasitenkinimo.

Neužmirškite, lapkričio 24 d., 1926. Atvažiuokit į Vyčių 14-tos kuopos šokius ant "good times." Ant tų pačių tikiųjų gali papulti jums didelė "turkey."

Širdingai kviečiame visus

Komisija.

CHICAGO, ILL. Bridgeport. L. Vyčių 16 kp. susmas įvyko spalio 28 d. š.m. Tarp svarbesnių nutarimų buvo sekantieji: susirinkimus laikyti penktadieniais vieton ketvirtadieniais. Pakelta mintis rengti šeimynišką vakarėlį narių pagerbimui.

Raportas. R. Čerkauskaitė pranešė, kad nuo šokių vakaro, kuris įvyko spalio 10 d. š.m., gryo pelno liko \$50.40. To vakaro rengėjos buvo: R. Čerkauskaitė, P. Čerkauskaitė ir A. Bubnūtė; taigi, pasidarbavus minėtoms panelėms, mūsų kuopa gryo pelno gavo \$50.00.

Marsas. Keletas mūsų kuopos narių lapkričio 5 d. š.m. aplankė gerb. kun. Petraičio observatoriją ir turėjo progos per didžiulį 11 col. teleskopą pamatyti tą garsią planetą ant kurios, kaip yra spėjama, būk ir gyvybės esą. Bet mums neteko jos matyti. Vienas juokaudamas sako, "Žiūrėkit, žmogus iš karklyno barzdą kaišo." Gerb. kun. Petraitis labai draugiškai priėmė mūsų kuopos narius ir taipgi į visus klausimus atsakė, kurie tik buvo pakelti.

Vincukas.

CICERO, ILL. Liet. Vyčių 14-ta kuopa laikė mėnesinį susirinkimą lapkričio 3 d. Buvo gana skaitlingas. Raportų buvo daug. Be to dar prisirašė du nauji nariai, būtent Antanas Palucis ir Leonardas Norris.

Šokiai, kurie įvyko spalio 20 d., pasisekė. Bus gražaus pelno. Vyčių svečių bene buvo daugiausiai iš 36-tos kuopos. P. Balčiūnas, geras darbuotojas, išlaimėjo pirmą dovaną. Nagi, tai teisybė, jis šoka tuomet, kada jam užmoka. 5-ta kuopa iš North Side užima antrą vietą, nes šita kuopa visuomet atvažiuoja į šokius. 3-čią vietą užima 16-ta kuopa, iš Bridgeporto. Širdingiausiai ačiū visoms kuopoms už tokį skaitlingą atsilankymą.

Vėl šokiai. Vietiniai Vyčiai nemiega. Štai vėl rengia šokius lapkričio 24 d. Nespėjo pinigus suskaityti, jau kitus šokius rengia. Tai yra darbtumas.

Bunco party. Idant Vyčių izdą praturtinus, tai vietinė Vyčių kuopa rengia "Bunco Party," gruodžio 1 d., 1926, parapijos didžioje svetainėje. Ištikrųjų jaunimas pradeda bruzdėti kaip bitės. Visas pelnas nuo visų rengiamų vakarų yra skiriamas kuopos naudai.

Itaisė. Vietiniai Vyčiai į naują Švento Antano bažnyčią įtaisė dvi naujas stovyklas, būtent Šv. Kazimiero ir Šv. Gabrieliaus. Labai puiku.

Biskį vytis kontraktorius. Pereitame susirinkime vytis Krencius (kontraktorius) apsiėmė dalyvauti apskrities susirinkime. Kasžin tai kodėl, jis nusipirko naują puikų automobilį vertą kelių tūkstančių dolerių; žinoma, ne nuo Henry Ford, ir jis nori pasirodyti, kad tai yra vytis Alexas Krencius, Vyčių izdininkas. Labai gabus ir geras kontraktorius; jojo specialybė yra statyti puikius bungalows jaunavedžiams.

Režisieriai. Vyčiai Norris ir Deledavičius išrinkti kaipo režisieriai. Jie žada gražią tragediją ir komediją perstatyti. Tarp Vyčių yra gerų vaidilų. Gero pasisekimo.

Vien nariams. Vyčiai Riley ir Deledavičius apsiėmė į komisiją surengti "Social Gathering" vien kuopos nariams. Bus kas nors nepaprasto. Neužmirškite, tas įvyks lapkričio 16 d. parapijos didžioje svetainėje.

Persikėlė. Vytė S. Lauraitienė, gerai žinoma dainininkė, persikėlė į Beverly Hills. Bet ji neatsizadėjo toliau darbuotis su mumis.

Svečiuose. Vyčių 14-tos kuopos nariai-ės subruzdą ir šeštadienio vakare, tai yra lapkričio 6 d., užsimanė šokti. Todėlgi, keturiais pilnais automobiliais nuvažiuavo į 13-tos kuopos šokius. Turėjom "good time."

Žinių gaudytojas.

Žinėlės

Liet. Vyčių 85-ta kp. (Westville, Ill.) atgija ir yra vilties, kad ji vėl taip veikime žydės, kaip netolimoj praetyj.

* * *

Užsimokėdami duokles už ateinančius metus neužmirškime pašelpos skyriaus. Kurie nepriklausome, tai įsirašykime į jį. Pašelpos skyriuje yra trys laipsniai: I-mas, mokesnis 35c mėnesij, o pašelpos ligoje gaunama 5 doleriai savaitėj; II-ras laipsnis, mokesnis 70c mėnesij, o pašelpos ligoj gaunama 10 dol. savaitėj; III-čias laipsnis, mokesnis mėnesiui \$1.00, bet pašelpos ligoj gaunama

15 dol. savaitėj. Mokesnis yra maža, bet pašelpa gaudama, palyginamai, didelė. Pasirinkime katrą nors laipsni ir apsisaugokime save ir saviškius ligoj.

* * *

Viename Anglijoj (University of London, King's College) išleidžiamame stambiame žurnale, The Slavonic Review, Vol. IV, No. 10, birželio mėn., 1925 m., tilpo vertimas Dr. Vinco Kudirkos rašinio Senasis Tiltas (The Old Bridge). Jį vertė N. B. Jopson.

* * *

Vyčių darbuotojas Stasys Šimulis jau pasveiko po pasekmingos operacijos. Kai-kurie sako, kad jo pasveikimą pagreitino vyčių mergaičių lankymasis pas jį ligoninėj. Tai vis mielaširdystės darbo atlikimas.

* * *

L. Vyčių 113 kuopa, Linden, N. J., rengia balių šeštadienio vakare, lapkr. 20 d., 7:30 val. vak., Linden salėj, 16ta ir Wood g-vių. Visas jaunimas ir suaugusieji yra kviečiami į šią puikią pramogą. Kviečia

Rengimo Komitetas.

* * *

L. Vyčių 16 kuopos (Bridgeport, Chicago) narius-es užkrėtė "ženybų" epidemija. Net į pačius Chicagos pakraščius atsimuša aidai, kad tai tas ir tas ir tas ir ta ir ta jau mainysią savo luomą. Bile tik didesnėn laimėn!

* * *

O mūsų darbuotojai Vincui Stancikui tokie "prajovai" tai labiausiai patinka, nes daugelis jų per jį užsako sau naminius rakandus.

* * *

Apie patį vytį Stanciką dar negirdėti gandų, kad tai jis darytų žingsnius į tą luomą, kuriam paprastai naminiai rakandai reikalingi.

* * *

Teko nugirsti, kad buvusi Vyčių energinga, pasišventusi darbuotoja p. Zosė Bajorinaitė žada vėl sugrįžti prie Vyčių darbuotės, įstojanti į 112-tą kuopą.

* * *

Vyčių garbės nariui gerb. kun. kleb. H. J. Vaičiūnui pasidarbavus L. Vyčių 14 kp. (Cicero, Ill.) įsijudino į smarkesnį veikimą, pradėjo augti narių skaičiumi ir neužilgo kasžin ar kokia kuopa nustelbs ją savo veiklumu ir narių skaičiumi. Valio! Father Jerry.

* * *

L. Vyčių Chicagos Apskrities pereiname susirinkime kilo mintis ateinančiais metais laikyti Apskrities susirinkimus kur pastovioj vietoj ir tuoj po trumpo susirinkimo turėti kokią margą programą, ar tai su užkandžiais, ar su šokiais, ar su abiems, ar dar ką kitą. Tą dalyką dar svarstys ateinanti susirinkimai.

* * *

L. Vyčių Naujos Anglijos Apskritis paaukojo Centruį \$250. Good for you, nes Centruį tuotarpu yra labai "short" pinigų. Gal kitos turtingesnės apskritys ir kuopos pasektų šį kilnųjį Naujos Anglijos Apskrities žygį ir paaukotų Centruį kiek nors, nes šiais metais prisiėjo Centruį išmokėti daugeliui prašančių grąžinti spaustuvei paskolą, ir organo "Vyties" kiekvieną numerį išleido, tuo pasitarndamas visiems nariams bei narėms. Apsieita be užtraukimo naujos paskolos. Kiek lengviau bus Centruį, tuo lengviau jis galės pasitarnauti kuopoms, nariams-ėms.

* * *

Gruodžio mėn. pirmosios dienos yra skiriamos Marijonų kolegijos vajui. Visi yra raginami paskirti Marijonų kolegijai nors savo vienos dienos uždarbį. Nedidelė ir nesunki tai auka, bet jei dauguma lietuvių tą padarytų, tai greitai ir lengvai būtų galima pastatyti tą tautos ir tikėjimo tvirtovę.

* * *

L. Vyčių 24 kp. (Chicago) steigia dramatišką ratelį, kurio vedėju bus p. Ignas Sakalas.

Šiemet sukako 20 metų kai gyvuoja Aušros Vartų parapija (Chicago, Ill.), kurioj klebonauja Marijonų vie-nuolijos provincijalas gerb. kun. F. Kudirka, uolus Vyčių prietelis.

* * *

Moterų Sąjungos naujų narių prirašinėjimo vaju prasidėjo spalio mėn. pradžioj.

* * *

L. Vyčių Chicagos Apskrities svarbus susirinkimas įvyks sekmadienyj, lapkr. 21 d., 2 val. po piet, McKinley Parko svet., Chicago, Ill. Tikimasi, kad kuopų atstovai-ės skaitlingai suvažiuos.

* * *

Brighton-parkiečių Adomui Baniui yra kuo susirūpinti, kai rochesteriečiai kalba, kad chicagiečiams nedaleisia išvežti Rochesterio vyčių mergaičių.

* * *

L. Vyčių Chicagos Apskr. pirmininko p. Juozo Mickeļiūno žmonelė išpalengva sveiksta. Visi Chicagos Vyčiai dalijasi tos kilnios šeimynelės tuo džiaugsmu.

* * *

Antradienio vakare, lapkričio 23 d., įvyks L. Vyčių Chicagos Apskrities šokiai, Lietuvių Auditoriume, ant Halsted g-vės, ties 31-ma. Tikimasi, kad visi Chicagos ir apielinkės Vyčiai bei Vytės ir jų prieteliai suvažiuos į tuos šokius tą vakarą.

* * *

L. Vyčių 13 kp. šokiai lapkr. 6 d., Midway Masonic Temple pavyko vidutiniškai. Daugiausia prie jų rengimo darbavosi pp. Al. Gerčius ir Jonas Maurius.

* * *

Cambridge, Mass. lietuvių parapija šiemet susilaukė savo vaikučiams mokyklą. Joje mokina lietuvaiteš Jėzaus Nukryžiuoto Seselės.

* * *

L.D.S. naujų narių prirašymo vaju prasidės gruodžio 1 d. Jau išanksto pastebiamas brudėjimas, kad išsyk vaju pradės smarkiai. Kuopos ir apskritys neužsileisiančios viena kitai.

* * *

Šv. Kazimiero Akademijoj (Chicago) bus bazaras lapkričio 24, 25, 26, 27, 28 dd.

* * *

Detroit'o L. Vyčių 102 kp. rengia šokius kas antra-dieny, Lietuvių Bendrovės svetainėj.

* * *

L. Vyčių 13 kp. susirinkime lapkr. 10 d. padaryta žingsnis atgaivinti 13 kuopos veikimą. Vytis V. Stancikas padavė sumanymą, kuris buvo priimtas, išrinkti komisiją, kuri pasirūpins susirinkimų sušaukimu, ir susirinkimų dienos pakeitimu. Komisijon išrinko Zosę Jurgaitę, Br. Jušką ir Elutę Benevičiūtę. Kuopos pasišventusi finansų rašt. Kazė Bartkaitė metė pasirįžimą pasitraukti iš užimamos vietos, ir, todėl pasilieka tolesniai kuopoj darbuotis.

* * *

Vincas Stancikas kasžin tai delko pradėjo lankyti šokų mokyklą.

* * *

Dainos Draugijos koncertas įvyks lapkr. 21, 1926, American-Bohemian svetainėj, 1436 W. 18th St., Chicago, Ill. Komp. A. S. Pocius yra šio choro dirigentu.

* * *

"Tiesos Aidai," mėnesinis leidinys, paranki brošiūra, pavieniais numeriais galima gauti "Vyties" spaustu-vėj, pas gerb. klebonus, katalikiškų laikraščių redakcijose ir pas Rev. J. Daknys, 1624 E. Falls St., Niagara Falls, N. Y. Pavieniai numeriai po 10c., metinė prenumerata \$1.20. Metine prenumerata geriausia kreiptis pas gerb. kun. J. Daknį, viršuj paduotu antrašu. "Tiesos Aidų" Nr. 1 įdomiai rašo "Vyties" bendradarbis p. Rymantas, straipsnis "Budėkime, kad neprigautų." Naudinga visiems pasiskaityti.

Sudiev Amerikos Lietuviams!

Nepasijutau, kaip praslinko metai ir mėnesis, bebūnant man Amerikoje. Daug malonumų patyriau šioj gražioj, svetingoj šaly. Patiko man čionykštis gyvumas ir darbštumas. Nepaprasta pažanga išradimuose. Amerikos turtingumas duoda galimybės daryti bandymus numatytose išradimų srityse.

O, kaip įdomus ir pamokinantis lietuvių gyvenimas! Kokių gražių bažnyčių turi, kaip sumaniai sutvarkyta parapijos. Mokyklos (statyba) tai tokios, apie kokias Lietuvoje tik svajoti galima, pav. Waterbury, Conn., Mt. Carmel, Pa., Worcester, Mass., Scranton, Pa., New Philadelphia, Pa., Minersville, Pa., kai-kuriose Chicagos parapijose ir kitur. Draugijos parapijose desėtkais skaitomos. Ačiū, Tautiečiai, kad savo darbštumu suteikėte man geros progos įdomių dalykų pamatyti ir daug ko gero pasimokyti! Aš tikiuosi, kad daug kas bus galima Lietuvoj įgyvendinti.

Lankiausi Amerikoje dvasinės seminarijos reikalais. Prieš šešeris metus lenkai užgrobė Seinus ir tenai katedrą bei seminariją. Nors Seinus, kaip ir Vilnių, manau neužilgo atgausime, bet manoma dabar statyti seminariją Vilkaviškyje, nes einant Suvalkų sutartimi, Seinai pasilieka vyskupijos krašte ir be to tenai neparankus susisiekimas.

Amerikos katalikai (lietuviai) gerai atjautė seminarijos reikalą ir sudėjo aukų \$23,785.09.

(Šioje sumoje yra \$4,600, sudėtų Lietuvos pask. bonais). Tai ištikro džiuginanti auka! Apie 1-6 dalis viso seminarijos sąmato. Brangūs tautiečiai gerai suprato, kad jeigu nebus kunigų, tų žmonijos vadų prie išganymo, nebus nei bažnyčių; perniek tada būtų ir gražios mokyklos. Taigi ir rėmė tą įstaigą, kurioje auklėjami tie vadai.

Šios aukos, tai yra katalikų aukos; yra tai dažniausiai tų darbininkų aukos, kurie savo prakaitu užgyveno skatiką ir, nutraukdami nuo savęs, teikė seminarijai.

Didžiausias dėkingumas už tas aukas priklauso kunigams, kurie leido daryti rinkliavas. Jeigu jie būtų atsiskakę pagelbėti, tai nieko nebūtų išėję. Jie prisidėjo ir savo didelėmis aukomis ir pritarimu. Jie priėmė mane savo pastogėn ir maitino. Jei ne tas, tai daug pinigų būtų buvę išleista pragyvenimui. Pas kai-kuriuos klebonus teko ilgai pagyventi, kaip antai: pas kun. I. Albavičių, kun. J. Kurą, kun. J. Pauliuką, pagalios kun. Kodį, kun. J. Kasakaitį, kun. K. Urbanavičių, kun. Vaičiūną ir kitus. Daug pagelbėjo mano darbe spauda. Taigi labai esu dėkingas redakcijoms už jų palankumą ir pagalbą, ypač "Garso," "Draugo" ir "Darbininko" redakcijoms.

Kai-kurie asmens pasižymėjo savo nepaprastu došnumu. Kun. J. Dumčius aukojo \$2,000.00, kun. J. Kuras \$1,100.00, kun. K. Urbanavičius \$200.00, kun. J. Martis \$150.00, kun. J. Kaulakis \$145.00, kiti po \$100. Pažymėtina, kad iš asistentų kun. Pr. Vaitukaitis aukojo \$100.00, kun. Balkūnas \$50.00, kun. A. Vaškėlis \$25.00. Kun. P. Jakštys \$100.00 ir arti 4,000 ekzemplorių savo išleistų knygų. Iš pasauliečių žymesnes aukas davė: Mat. Norbutas iš Cambridge, Mass. \$205.00, Ag. Kairaitė iš Chicago, Ill., \$150.00; daugelis po \$100.00.

Brangūs Tautiečiai! Už šias taip gražias aukas aš dar kartą tariau nuoširdžiausius padėkos žodžius J. E. Vyskupo A. Karoso, visos vyskupijos kunigų ir visų katalikų vardu. Viešpats teatylgina Jums gausiai!

Aš apleidžiu Ameriką su gerais įspūdžiais, nes lietuvių gyvenime čia matosi didelė pažanga. Teko sužinoti, kad pirmieji lietuviai atėjūnai buvo nemaloniai čia priimti; daug vargo jie panešė iki parodė kitoms tautoms, kad ir jie neprastesni darbininkai ir žmonės už kitus. Dabar lietuviai net pralenkė daugelį. Ypač paskutiniu desėtku metų lietuviai padarė didelės pažangos. Ateitis šypsosi dar maloniau. Mat, jau stoja darban ir jaunoji čia augusioji karta. Manau, kad ši naujoji darbuotė ati-

taisys tą nemalonų pasireiškimą, kad iki šiol permaža susirūpinta jaunimu ir jisai (jaunimas) kiek nutolo nuo tautinių idealų. Juk jaunimas—tai ateitis! Taigi dabartės, stojant į darbą naujiems darbuotojams drauge su mokyklų pagalba ir draugijomis, tie trūkumai pranyks. Ypač čia šventas uždavinys aukštesniųjų mokyklų: kolegijų (Marijonų), akademijų (Kazimieriečių) ir t.t.

Šiems visiems į pagalbą, manau, ateis ir senoji tėvynė. Kun. A. Šmulskščio ir prof. J. Ereto atslankymas tai pirmieji žygiai. Tiesa misionieriai (ypač Marijonai) jau nuo seniau darbuojasi. Vyčiai yra užkviesti į Pavasarininkų iškilmes, kurios įvyks vasarą 1927 metų. Žiūrint į tai visa, spėju, kad Amerikos lietuviams prasideda nauja gadynė, naujas lapas istorijoj. Tad valio Tautiečiai! Linkiu Jums geros kloties!

Jūsų karštos maldos lydėjo mane per Ameriką ir prisidėjo prie taip didelio pasisekimo. Aš norėčiau Jūsų karštos maldoms pavesti tolimesnį Vilkaviškio seminarijos likimą, ypatingai norėčiau pavesti visą Lietuvą.

Iš savo pusės aš neužmiršiu, kaip ketinau, Jus savo maldose. Be to aš prašiau ir prašysiu į talką prie maldos mūsų vyskupijos klierikus ir visus katalikus.

Malonu man būtų, jei kas iš Jūsų, Brangūs Tautiečiai, parvažiaavęs Lietuvon, atlankytų mane. Juk man bus įdomu pasiklaudyti apie Ameriką ir priimti pas save tuos, pas kuriuos taip svetingai praleidau metus suvirš. Tiesa, mes Lietuvoj gal negalėsime taip pavaišinti, kaip gali amerikiečiai, bet stengsimės, kiek galėsime. Taigi, iki pasimatymo Lietuvoje!

Kun. A. Steponaitis.

P. S. Išvažiuoju lapkričio 3 d., 1926 m. Mano adresas bus: Vyskupijos Kurija, Vilkaviškis, Lithuania.

SPALIŲ 9 DIENOS DAVINIAI.

Kiekvienas susipratęs lietuvis spalį 9 d. pasistengia savo darbu įrodyti prisirišimą prie savo senos tėvynės sostinės Vilniaus.

Kadangi spalį devintoji diena buvo skirta Vilniaus našlaičių šelpimo diena, taigi daugely kolonijų ta diena tinkamai paminėta.

Sulig turimų žinių geriausia ir labiausia atjautė Vilniaus našlaičių vargus Minersville, Pa. lietuviai katalikai su savo gerb. klebonu kun. J. A. Karalium priešaky. Jie sudėjo ir Fed. Centran jau prisuntė \$93.50. Tai yra labai graži ir gausi vilniečiams našlaičiams parama.

Antrą duosnumo vietą laimėjo naujasis Federacijos skyrius Indiana Harbor, Ind. Nors tai nedidelė kolonija, bet turėdama darbštų kleboną gerb. kun. K. Bičkauską ir veiklų Fed. skyrių nuo didesnių kolonijų neatsilieka arba dar ir pralenkia.

Indianaharboriečiai sudėjo \$90.00.

Trečia vieta priklauso Aštuonioliktos kolonijai Federacijos 15 sk. Chicago, Ill. Čia suaugusieji sudėjo \$46.50, gi mokyklos vaikučiai \$30.00, bendrai sudėta \$76.50.

Ketvirta vieta priklauso Northsidiečiams, Chicagoje, gerb. kun. A. Baltučio parapijai. Vietos Federacijos 23 skyrius sudarė \$74.00.

Toliau seka Pittston, Pa., Šv. Kazimiero parap. jaunuolių korui. Mat, jaunesni geriau atjaučia jaunų našlaičių vargus, užtai, jie surinkę, per savo gerb. varg. J. Kudirką prisuntė \$25.00 Vilniaus našlaičiams sušelpiti.

Chester, Pa., nors tai labai maža kolonija, bet dėka gerb. kun. E. Paukštės pasidaravimu spalį 9 d. tinkamai paminėta ir našlaičiams surinkta \$10.00.

Brooklyn, N. Y. gerieji tėvynainiai katalikai sudėjo \$39.50.

P.-J. Kuzas, Cleveland, Ohio, 1 dol.

Visiems geros širdies našlaičių prieteliams Federacijos Valdyba Vilniaus našlaičių vardu taria širdingą padėkos žodį. Prašome ir toliau našlaičių neapleisti.

Spalų 9 Diena Lietuvoje.

Lietuvoje spalų 9 diena visoje valstybėje minėta su tam tikromis apeigomis. Kaune, laikinojo sostinė, vienai minutei sulaukyta visokis judėjimas. Sulig duoto signalo, kiekvienas einantis gatve sustojo minutai pagerbti žuvusius kovoje už sostinę Vilnių. Vakare daryta pasikaitos įvairiose miesto dalyse. Kaip pernai liaudininkai puolė krikšč. demokratų valdžią už derybas su lenkais, taip šiemet jie tylėjo ir atsilygindami už pernykštį triukšmą kuria lenkų mokyklas bile tik susirašo 20 sulenkėjusių piliečių. Kaip greit ir taip didelė liaudininkų patriotiškumo atmaina!

Vilniaus išgamos ir jie spalų 9 d. minėjo.

Sulig spaudos pranešimo, Žulikovskio lizūnai, Pilsudskio pakalikai, savo tėvynės pardavikai ir visokio plauko šlėktos, taipgi minėjo Vilniaus užgrobimo sukaktuves. Mat, išgamos džiaugiasi, kol lenkai nepavaišins švinu, kaip Narutavičių.

* * *

VILNIUI VADUOTI SAJUNGA.

Vykdomasis Komitetas

Kaunas, rugpiūčio 28, 1926 m.

Am. L. R. K. Federacijai

Didžiai Gerbiamieji:

Reikšdamas širdingiausią padėką už rausią auką 44 dol. Vilniaus Vadavimo reikalams, kurių čekį šiandien gavau. Turiu garbės pranešti, kad aukos pakvitavimą atsišims tuojaus, kai tik p. Z. Žemaitis sugrįš iš atostogų ir jis gaus minėtą pinigų sumą.

Be to, prašome visais reikalais kreiptis pas mus nauju Sąjungos adresu, būtent: Kaunas, Laisvės Alėja, Nr. 61, Vilniui Vaduoti Sąjunga, Reikalų Vedėjas Vincas Uždavinsys.

Reiškiu tikrą pagarbą ir palieku,

Vincas Uždavinsys,
Reik. Vedėjas.
FED. SEKRETORIATAS.

—o—

APIE KNYGUTĘ "WHO'S WHO AND WHAT AMONG OUR GREAT MEN."

St. Bonaventure's, N. Y.

Mano knygutė "Who's Who And What Among Our Great Men," jau išsiplatino šiame krašte ir už marių. Ačiū širdingai visiems, kurie pirko ir kurie patarė gerą žodį kitiems apie knygutę. Išleisti knygutę nelabai yra lengva, kad žmogus ir labai norėtų pasidaruoti savo žmonių gerovei.

Amerikoj atsirado keletas, kurie labai pavydėjo, be jokios priežasties užgynė žmonėms pirkti mano knygutę; keletas manė, kad tai Amerikonizmas varomas. Bet visiems aišku, kad taip nėra. Čia įdėsiu tiktai keletą ištraukų iš laiškų, kuriuos aš laikau. Šių liūdijimų nieko neprašiau, bet buvo man atsiųsti; taigi:

"Vientik ką galiu pasveikinti už tamistos puikų ir didelį darbą, atliktą pakėlimui mūsų tautos vardo svetimtaučių akyse."

Teologijos Studentas.

"Your little book on "Who's Who and What Among Our Great Men" is something that the Lithuanians in America were looking for for quite some time. I am sure they all will gladly welcome it and will try to give it the widest circulation. The perusal of it convinces the reader that it fully answers the purpose for which it was written."

Rev. M. J. Urbonas, "Meilės" Redaktorius.

"Your letter and "Who's Who Among Our Great Men" received just in time to help me to fight the Poles. I wrote an article in the "Dearborn Independent" on March 13 about Lithuania, the Land of Kosciusko... I will be glad to help you."

Rev. G. F. Jonaitis.

"Skaitymas jūsų knygelės "Who's Who and What Among Our Great Men" buvo labai įdomus ir taipgi sustiprino mane lietuvių dvasioje, apart to sužinojau daug dalykų ir jaučiaus linksmas netik kad ir mes lietuviai turėjome didvyrių ale taipgi kad ir šiomis dienomis atsiranda tų, kurie Lietuvos praeitį atsimena ir brangina. Taipgi apturėjau daug naudos iš jūsų knygutės. Trokštu ir kitiems tą naudą suteikti."

Iš Baltimore Seminarijos.

"Your book was very interesting; we need such books to enlighten us on matters we know so little about and yet are so important."

J. S. Zuris, Lawyer.

"No doubt as to my mind, it is simply great and wonderful.

P. S. I am of Polish-American birth."

Dr. of Chicago, Physician and Surgeon.

"There is no doubt but that the book answers the question and will go far in enlightening the friends of Lithuania."

From Harvard University Law School.

Tai čia gana liūdijimo vertės mano knygutės ir parodo kaip įvairi žmonės mintija apie tą knygutę. Ne visų vardus čia duodu, bet kas norės juos žinoti galės man atrašyti. Kurie dar neturi knygutės, prašau remti mano darbą pirkdami po knygutę. Kaina 50 centų. Knygutes galima pirkti šiose vietose:

Draugas Publ. Co., 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Garsas, 222 S. 9th St., Brooklyn, N. Y.
Fr. Pustet Co., 52 Barclay St.; Benziger Bros., 38

Barclay St.; Kennedy Co., New York.

John Murphy Co., 200 W. Lombard St., Baltimore, Md.
J. L. Kilner Co., 1800 Market St., Philadelphia, Pa.
Diederich Schaefer Co., Milwaukee, Wis.
B. Herder Book Co., St. Louis, Mo.

Prašau kreiptis kur arčiau. Ačiū širdingai,

F. A. Gelumbis.

Spalio 27, 1926.

—o—

TAI PRAEITIES LAIKUOSE.

Gana toli, tenai kur susibėga dvi sriaunios upės, stovi garsi nuo amžių samanomis apžėlusi pilis, kurios vien tik reginys priešą gązdina, ir it siautanti žiemos vėjai jo stiprų raumenėtą kūną purto. Niekas neržiosi, nors ir su aštriausiu ginklu, prie jos artintis, nes gerai žinojo kokia nelaimė tenai jo laukė, ir kas tenai joje gyvena. Tiesa, jos gyventojai nebuvo tenai kokie laukiniai žmonės, bei plėšrus žvėrys, bet gana geros širdies, pilni artimo užuojautos, pilksermėgiai, kurių vardas plačiai pas ramius kaimynus skambėjo, ir kurių seselių dainas visose puotose it pavasario vieverselio linksmai skambėjo. Buvo tada gėdynė, mažai kas tepažinojo vargą, arba artimo skriaudą, ypač tarpe saviškių, tarpe tautiečių. Jei kas tapo nusikraustu, jis pas visus rado sau paguodą, ir jo turtas vėl tapo jam atgal sugrąžintas, jo nuplėšta garbė vėl jam, jai grąžinta. Tie laikai buvo kada Lietuvą valdė jos garsūs didvyriai, kuomet Vilnius buvo Lietuvos sostinė, o Gedimino pilis Lietuvos širdis.

P. B.

SPORTAS

CHICAGO, ILL.

North Side.

Lietuvos Vyčių 5-ta kuopa pašventė Padėkonės dieną pagerbimui savo baseballininkų. Tai pradėjo daryti nuo pat Lygos susikūrimo, tai yra 1922 m. Šiandie visi Vyčių 5-tos kuopos nariai-ės laukia nekantriai tos dienos.

Iki šiol North Sidės baseballininkai gerai pasirodė Lygoje. Du kart laimėjo šampijonata ir nė kartą dar nebuvo žemiau pirmos divizijos. Smarkūs žaidikai!

Kaip visada, taip ir šį metų Lietuvos Vyčių 5-ta kuopa rengia savo baseballininkams pagerbimo vakariene ir šokių lapkričio (Nov.) 25 d., 1926 m., Šv. Mykolo parap. svetainėj, 1644 Wabansia Ave.

Kviečiame visus Vyčius bei Vytes atsilankyti ir gražiai laiką su mumis praleisti.

* * *

HARTFORD, CONN.

Organizing for basket-ball season.—Request for games.

The K of L lodge 6 has started to organize for the basket-ball season. A large number of players appeared for the first practice, and the prospects look good this season. The team will be composed of well known city players. The team will have in store—Wally Mazotas, formerly of the fast Royal Typewriter team; Billy Shages and Stan Shimkus, members of the Benton Tigers that won the city amateur championship; Red Mazotas and Charles Shimkus, teammates of the crack Hartford Evening High School that won the state championship last year. The newcomers for the team this year are Whitey Keršis, of Trinity College; Johnny Shages, player for one of the insurance companies in the city; Shorty Malinauskas, formerly of last year's Hartford High School basket-ball team, and a few others.

At the last meeting of the club, Anthony Labeskas was chosen manager and James Grigalas associate business manager.

Any lodge or club in New England wishing for a game write to the business manager at the club rooms, 339 Capitol Ave., Hartford, Conn. The club is looking forth to a successful basket-ball season.

James Grigalas.

* * *

CHICAGO, ILL.

Kas Čia?—Paliokai!

North Side. North-Sidėje yra "football team" vardu "Wa-Pau Indians." Su šia komanda žaidžia septyni lietuviai. Juozas Beržinskas yra kapitonas ir vienas geriausių "fullback" North-Sidės apilinkėj. Antanas Kaminskas, buvęs ir profesionalas footballininkas, žaidžia "center" poziciją ir yra tymo "assistant coach." Mykolas Andruškevičius ir Albertas Janulaitis yra abu geru "half-backs." Kalainis, kitas žvaigždė, yra "quarter-back." B. Nausėda ir S. Gričius žaidžia arba "guard" ar "tackle" pozicijas. Abu šįmet gerai pasirodė. Tyme yra keli lenkai, kurie nėra taip gabūs ir smarkūs kaip mūsų lietuviai footballininkai, bet vis dar "Wa-Pau Indians" yra vadinami "Polish Champions."

Dabar lietuviai footballininkai turi mėginti tą vardą nusikratyti. Geriau, kad būtų žinomi kaip "Wa-Pau Indians," negu kokie ten "Polish Champions."

Lietuvis.

* * *

SPORTAS LIETUVOJE.

Lietuvių komanda—Klaipėdos nugalėtojas.

KSS I—Sportverein, Pagėgiai 6:1 (2:1).

Sekmadienį įvyko paskutinės rudens rato pirmenybių futbolo rungtynės Klaipėdoje. Susitiko Klaipėdos miesto

nugalėtojas KSS (vietos lietuvių ir kariškių) komanda su provincijos nugalėtoju Pagėgių "Sportverein." Pirmam kėliny žaidimas buvo atviras, ir prie vieno ir prie kitų vartų pavojus. Tačiau KSS įvarė du голу prieš 1.

Antrą kėlinį KSS visą laiką turėjo iniciatyvą savo rankose ir davė dar 4 golus. Golų mušimu ypač pasižymėjo Trumpjanas, kuris vienas bene 5 golus įmušė.

* * *

Draugiškos rungtynės. Mariampolė. Š.m. spalio m. 10 d. V. R. J. gimnazijos aikštėj įvyko tarp Vilkaviškio "Žiburio" ir Mariampolės V. R. J. gimn. moksleivių draugiškos basketbolo, kumščiasvydžio ir estafetinio bėgimo rungtynės. Rezultatai: basketbolas 12:9 vilkaviškiėčių naudai; kumščiasvydis 14:0 mariampoliečių naudai. Estafetinį bėgimą laimėjo mariampoliečiai. Rungtynės davė gražaus išpūdzio ir parodė, kad šių gimnazijų moksleivių tarpe sportas gyvuoja.

Kazys Br.

ANT. MAZOTAS, MARĖ JAKAIČIŪTĖ IR JAUNAVEDŽIU PET. JESMENTAS-SU MONIKA JAKAIČIŪTE

Liet. Vyčių 6-tos kuopos darbuotojų Petro Jesmento ir Monikos Jakaičiūtės sutuoktuvės įvyko spalio 12 d., š.m., Šv. Trejybės bažnyčioj, Hartford, Conn. Pajaunioose buvo p. Ant. Mazotas ir p. M. Jakaičiūtė, jaunosios sesuo.

Jaunavedis yra L. Vyčių 6-tos kuopos pirmininkas; kiti taipgi yra darbštūs kuopos nariai-ės. Marė Jakaičiūtė buvo viena tų, kurios laimėjo taurę tennis žaidime tuoj po L. Vyčių Seimo, Waterbury, Conn.

Ant. Mazotas gavo auksinį medalį baigiant Hartford'o viešąją aukštesniąją mokyklą (high school) už tai, kad buvo geriausias tuomet "all-around athlete." Jis dar pasižymi atletikoj.

Nuoširdžiausių linkėjimų jaunavedžiams.

Kas Girdėti Lietuvoj

NEPRIKLAUSOMOJ LIETUVOJ.

Sugavo lenkų šnipus. Merkinėje sulaikytas gudas Bartnikas Vladas, kuris pateko į Lietuvą keičiantis su lenkais kaliniais. Apsigyveno demarkacijos linijoje, šnipavo lenkų naudai. Be to, jis dar įtariamasis žmogžudystėje.

Taip pat sulaikytas dar vienas baltgudis, kurį laiką buvęs mūsų partizanų grupės vadu, vėliau pabėgęs į Lenkiją, pastojęs lenkų šnipu ir įskundęs daug lietuvių, kurie sukišti kalėjimuosna. Šiomis dienomis Razumavičius žvalgybos tikslais per Rygą atvyko į Lietuvą, bet buvo pažintas ir suimtas.

Pavasarininkų suvažiavimas Vilkaviškyje. Spalių m. 17 d. įvyko labai gausingas Vilkaviškio rajono "Pavasario" kuopų suvažiavimas, dalyvaujant virš 100 atstovų ir daugybei svečių.

Suvažiavimui daug dėliaus suteikė J. E. vyskupo Reinio aktyvus dalyvavimas konferencijos darbuose, kurį suvažiavimas išrinko garbės pirmininku.

Prezidiuman išrinkti draugai-ės V. Grajauskas, Žemaitaitis ir Ugolikaitė. Iš rajono pirmininko p. Puišio pranešimo paaiškėjo, kad "Pavasario" sąjungos veikimas eina gana intensyviškai. Rajone yra 37 kuopos su pusantro tūkstančio nariu.

Kuopų atstovai pažymėjo, kad nepaisant socialistų persekiojimų, kultūriniam ir visuomeniniam darbe pavasarininkai yra pirmieji ir visoje apskrityje visuomenės gyvenime vadovauja.

Tarp kita ko teko išgirsti tokių kuriozų, kad vienam N kuopos nariui, tarnaujančiam valstybinėje įstaigoje, dabartinio Vilk. apskr. viršininko kategoriškai įsakyta atsakyti nuo pavasarininkų, nes kitaip būsiąs pašalintas iš vietos.

Toliau J. E. vysk. Reinys turėjo įdomią paskaitą apie katal. jaunimo veikimą ir perspektyvas.

Naujon rajono valdybon išrinkta pp. St. Puišys, K. Povilaitis, Olšauskas, kun. Stankevičius ir dr. Grauskas. Nutarta įsteigti Valančiaus liaudies Universiteto skyrius ir kilnojamas knygynas. Taip pat išneštos protesto rezoliucijos dėl dabartinės valdžios darbų ir pasiūstas pasveikinimas Amerikos Vyčiams.

Suvažiavimas praėjo su didžiausiu entuziazmu ir pasisekimu.

Visi suvažiavimo atstovai bei dalyviai pasiryžo ir toliau dar energingiau dirbuotis ir kovoti už katalikų teises ir švenčiausius žmonių įsitikinimus.

Studentų skaičius. Šiomet Lietuvos universitete priškaitoma studentų awei 3,344. Iš jų 2,950 tikrieji studentai ir 394 laisvi klausytojai. Daugiausiai studentų yra teisių fakultete.

Radio laiškai į Ameriką. Greitesniam ir pigesniam susisiekimui su užjūrio valstybėmis nuo lapkričio 1 d. įvedamas radio laiškų apsimaitymas. Laiškai bus priimami visuose paštuose ir ligi Berlyno jie bus siunčiami paštu. Iš Berlyno jie bus perduodami į Naujorką bevieliu telegrafu. Laiškas turi būti rašytas anglų arba vokiečių kalba ir pažymėtas: "RL Post, New York."

Gerai, ir ne visai. Nemunaitis (Alytaus ap.). Gero ir uolaus klebono vedamos, Nemunaitėje organizacijos gyvuoja gerai, ypatingai Tretininkai ir "Pavasario" sąjunga. Būtų gerai, kad Ūkininkų Sąjungą kas sustiprintų, nes gyvuoja ne per geriausiai. Pupa Sėdėtis.

Lenkų aeroplanai žvalgosi Lietuvoje. Kaunas. Vilniaus lenkų spauda paskelbė, kad spalio mėn. 13 d. lietuvių pasienio policija Druskininkų rajone (?) apšaudžiusi

lėkusį iš Gardino į Vilnių lenkų aeroplaną. Dėl to "Slovo" net reikalauja iš lenkų vyriausybės daryti tuo klausimu intervenciją.

Kaip patirta, lenkų aeroplanas tikrai buvo apšaudytas spalio mėn. 12 d. 15 val., bet ne lenkų pusėj, o šiaup demarkacijos linijos ties Budvičių kaimu. Aeroplanas buvo atskridęs į Lietuvos pusę nuo Druskininkų.

Liubavas. Perskyrus Liubavo varapiją demarkacijos linija, lenkų pusėj pateko nemažas skaičius lietuvių. Graudu darosi klausant, kaip jie skundžiasi svetimšalių pavergti. Bet dar graudžiau, kaip šilta vasaros vakarą susiėjęs okupuotos Lietuvos jaunimas traukia lietuviškas daineles, kad net laisvos Lietuvos laukai skamba. Jų dainų aidas rodo pagalbos šaukiasi.

Kentėkit ir laukit, mylimi broliai, nės ne amžinybėj, netoli gal tas laikas, kada pakirps godžiajam ereliui sparnus, o mes visi susiėję galėsime traukti sutartinę.

1928 m. ruošama Lietuvos dainų šventė. Spalių 17 dieną Kaune įvyko įvairių meno ir visuomenės organizacijų atstovų susirinkimas, kuriame išrinktas nuolatinis Lietuvos dainų ir muzikos šventei ruošti komitetas. Šventei laikas numatyta 1928 m., kada sukaks 10 m. Lietuvos nepriklausomo gyvenimo.

"Vyčiai." Kybartai. Kaip kitur, taip ir Kybartuose, vietos jaunimas įvairių nusistatymų juda, kruta, stengiasi kiek galint savo veikimą praplėsti. Bet ligšiol katalikiškojo jaunimo veikimas gyvensnis, stipresnis. Vietos "Vyčiai," siekdami grynai kultūrinio veikimo, šiais metais įsteigė vakarinius kursus, kuriuos lanko ne tik "Vyčiai," bet ir tai organizacijai nepriklausą, arba net ir dalis "kultūrininkų." Tuo "vyčiai" aiškiai pabrėžia savo toleranciją ir tą didelį norą skleisti šviesos spindulius, nežūrint jo įsitikinimų.

Pamokos būna vakarais kol kas tris dienas savaitėje. Mokoma: lietuvių kalbos, visuomenės m.—Lietuvos istorijos, aritmetikos. Ateity numatoma paskaitos labiau praplėsti. Mokina vietos "Žiburio" Aukštesniosios Komercijos Mokyklos mokytojai. Į kursus kol kas prisirašė apie 70 asmenų, bet vis kiekvieną dieną skaičius didėja.

Kyb.

Lenkų orlaivis ties Giedraičiais. Spalio 20 d., ties Giedraičiais lenkų orlaivis skraidė ant Marcinikių lauko ir buvo nutūpęs. Prieš nusileidžiant keletą kartų iššovė. Keletą minučių pastovėjęs nupurpė Vilniaus link. Jį matė netoli bulves kasusios moterys.

Genys.

Šis tas iš Prienų ir jų apielinkės gyvenimo. Prieš aštuonetą metų Prienų miestelis buvo mažai kam žinomas. Nuskuręs jis buvo; žydais apgyventas, barbarizme paskendęs, bet reklama Prienų "kumštinių" buvo garsi. Bet 1918 metai Prienus pasuka į kitą gyvenimo kelią: dėka gerb. kun. P. Martišiui čion įkuriamas "Žiburio" Gimnazija, to paties asmens rūpesniu 1920 m. pastatomas gražus dviejų aukštų namas, kuriame ir patalpinta laikinai gimnazija (Manoma statyti nauji namai už miestelio 0.5 klm.).

Esant gimnazijai, ir Prienai kyla kaip kultūroje, taip ir moksle. Gimnazija turi didelės reikšmės į apielinkę. Pirmiau buvusi jaunimas—palaidas, nesuvaldoma masė, kuolais galvas po "veseles" vaikščiodami skaldėsi, suėję į "gužynes" pliauškė, keikėsi ir t.t.

Dabartiniu laiku jaunimas jau daug apšviestesis, mandagesnis—susipratęs. Organizuoja į katal. org-jas. Anti-katalikiškos organizacijos Prienų apielinkėje nepasi-reiškia. Negalima sakyti, kad jų nėra—priešingai, bet pavasarininkų nuslopintos. Prienų apielinkės kaimų pavasarininkai turi vieną bendrą Rajono Valdybą Prienuose;

tosios valdybos žmonės—smarkūs gimnazistukai ir darbštūs gimnazijos mokytojai—kaip p. Kaz. Balkūnas.

Pačiuose Prienuose puikiai gyvuoja vyčiai, irgi jaunų gimnazistukų vedami. Dirba, kas jauniems smagu, malonu, kas tikrai katalikiška, patriotiška. Žodžiu sakant jau kumštį, ar mažesniu ar didesniu mastu, pakeitė vakarų Europos džentelmeniškumas, tamsos šešėlius,—šviesa, barbarizmą—kultūra.

Kaip malonu pamatyti, kada šventadienyje tenka eiti pro gimnazijos rūmus, kaip maloniai skamba gimnazijos kalnelis tai Ateitininkų, tai Pavasarininkų, tai Vyčių, tai Abstinentų Himnais, giesmėmis; kaip rimtai posėdžiauja ūkininkai, ko-operatininkai, darbininkai, moterys ir kiti.

Tas pat dedas ir kitose Lietuvos vietose. Ištikrųjų malonu matyti kiekvienam patriotui, kaip sumaniai dirba jaunutė, vergijos pančių nuvarginta Lietuva.

A. Padunietis.

Ar žinote kas dedas Prienų apielinkėje valdant socialistams?!

Socialistų agitatoriai skelbė: "Laisvė, laisvė."—Žmonės klausė—ir suprato, bet, deja, kiekvienas sulig savo kepure: vagis galvoja: "Gera gadynė, galėsiu vogti į sveikatą pažūrėjęs; socialistas darbininkas,—kad jis be bėdų, be prašymų ir be pinigų pasiimsias kiek tinkamos žemės; eigučiai (miškų sargai) gi,—kad esą galingiausi viešpačiai miškuose..

Rugpiūčio mėnesyje 1926 m., eigučiai nušovė tris žmones, kam jie, ar tai į klojimus po javais, ar ant kelio, kirto nuo eglė šakas.

Antra dar irgi nieko žinutė.

Vienas pilietis M. gyvenantis Veiveriuose (Mariampolės aps.) rugsėjo 5 d. nušovė savo marčią, jos vyrą (mat jis buvo antras, pirmas—buvo jo sūnus) ir savo anūką, o ant galo pats save, kam jie teismo keliu išieškojo iš palikimų.

Trečias—sūnėnai savo dėdę nušovė vakare kambary pro langą, kam jis su jų tėvu už ganyklas susumušęs. Šis atsitiko Pajėsy (Mariampolės aps.).

Tai koks skelbtosios laisvės pritaikymas gyvenime.

A. Padunietis.

Prienai, 1926-IX-13 d.

Radio. Nors radio Lietuvoje dar nepersenai pradėjo veikti, bet jau uždomavo žmones, ypač jaunimą. Nekalbant apie kitus miestus, kur radio sparčiai plinta, jau ir Mariampolėj yra radio mėgėjų. Mariampolėj radio įsigiję šie: 9 p. pulkas, Šaulių klubas, p. Dabrila, pp. Bartninkai, p. Lepšys, p. Šakalys ir k.

Kiti gi dar taisosi radio. Iš jų moksleiviai J. Penčyla ir J. Velička. Vis tai daugiausia jaunieji, tat ir kimba prie naujienų.

SVETUR

Lenkijos okupuotose kraštuose prasideda bruzdėjimas prieš lenkus. Dideli neramumai ir žudynės Volynijoje ir Galicijoje. Varšuva. "Gazeta Warszawska" praneša, kad Volyniuj vis didėja kaimiečių neramumai. Po visą Volyniuj klaidžiojančios ginkluotos banditų gaujos, kurios užpuldinėjančios dvarininkus, valdininkus ir bendrai lenkus. Kasdien įvyksta po 5—6 puolimus. Apiplėšta ir sudėginta daug dvarų, jų tarpe prezidento Moscickio brolio dvaras. Kai kur dvarininkai nužudomi. Banditizmo banga pasiekia net vaivados rezidenciją Lucką. Lvoje ir visoje Galicijoje saryšį su kuratoriaus Sobinskio nužudymu padėtis labai įtempta. Tai ypač liečia lenkų ukrainiečių tautinius santykius. Ukrainiečiai laiko Sobinskį didžiausiu jų prieš ir jų kultūrinio gyvenimo slopintoju. Sobinskis uždars savo apygardoj daug ukrainiečių mokyklų. Lenkai linkę laikyti Sobinskį tautos karžygiu ir gatvė, kur Sobinskis nužudytas, esą nusistatyta pavadinti jo vardu. "Kurjer Poranny" praneša, kad ieškodama Sobinskio nužudytojų administracija vartoja prieš ukrainiečius repre-

sijas. Policija darė kratų ukrainiečių dvasiškoj seminarijoj ir suėmė kelius seminarijos auklėtinius. Lenkų endekų studentų organizacija pranešė, kad jei policija nesuras kaltininkų, lenkų studentai pradės žudyti ukrainiečių visuomenės veikėjus.

Naujas Ambasadorių Konferencijos nutarimas Vilniaus klausimu. Ambasadorių Konferencija pakartotinai sankcionuoja smurtą. Paryžius, X. 27. (Elta). Ambasadorių Konferencija, apsvarsčiusi lenkų prašymą ryšy su Lietuvos-SSSR sutartimi pakartoti savo nutarimą apie priklausomybę Vilniaus Lenkijai, savo š. m. spalį mėn. 20 d. posėdy padarė tokį užprotokuluotą nutarimą:

"Ambasadorių Konferencija neranda reikalinga iš naujo atidaryti diskusijas, kurios galutinai pabaigtos jos nutarimu iš kovo penkioliktos dienos."

Prierašas. Čia minimas kovo 15 d. nutarimas yra Ambasadorių Konferencijos nutarimas iš 1923 m. kovo 15 d., kuriuo kalbamoji konferencija nustatė Lenkijos rytų sienas ir vienašališkai, neatsiklausdama Lietuvos, ligi to laiko buvusią demarkacijos liniją tarp Lietuvos ir Lenkijos pripažino esant siena tarp tų dviejų valstybių. Šio sprendimo Lietuvos vyriausybė nepripažino ir nepripažįsta nei teisėtu, nei sau privalomu.

Esamomis žiniomis, Lietuvos Užsienių reikalų ministerija nėra gavusi iš Ambasadorių Konferencijos jokio oficialaus pranešimo apie viršminėtąjį nutarimą.

Organizuojasi Latvijos lietuviai studentai. Ryga. Rygoj įvyko Latvijos lietuvių studentų susirinkimas, kuriame nutarta steigti lietuvių draugija. Išrinkta komisija, kuriai pavesta paruošti įstatai ir įregistruoti teisme. Draugija bus nepartinė ir jungs visus studentus lietuvius. Svarbiausi tikslai bus kelti Latvijoje Vilniaus klausimą, informuoti svetimšalius apie Lietuvą, studentų savišalpa ir visuomenės kultūros darbas.

Lenkai ryžtasi: pult ar nepult Lietuvos? Vilnius. "Vilniaus Aidas" praneša iš Varšuvos, kad ten pastaruoju laiku aplink sprendžiamuosius veiksmus einanti smarki kova. Susirėmusi dvi partijai. Viena jų reikalaujanti nieko neatsiziūrint ruoštis prie griežto žingsnio Lietuvos atžvilgiu, net jeigu teksią susiremti dėl to ir su jungtinėmis priešininkų jėgomis. Ji tikinanti, kad Lenkija šiuo laiku esanti militariškai daug stipresnė, negu 1920—1921 metais; šalia regularės kariuomenės labai daug nusversianti savanorių armija, kurios obalsis "200,000" jau esą visai arti savo surealizavimo. Dabar ir tik dabar (po Maskvos traktato) esanti geriausia proga išspręsti keletu fait accompli išieitį į jūras klausimas.

Prieš tą partiją stojanti kita, kuri tvirtinanti, kad toks griežtas žingsnis galės būti pražūtingas Lenkijai, kad su juo jau esą pavėluota, kad Lenkija ties savim jau turinti bendrą frontą: Rusiją—Lietuvą—Rytprūsius. Vienintelė išieitis dabar beliekanti susitaikyti su Lietuva atiduodant jai Vilnių. Atidavus Vilnių, atsiversias kelias į Maskvą, su kuria galima būtų sudaryti sutartis. Tada Europos Rytai susikonsoliduosią. Atatinkamomis sutartimis Lenkija gausianti platų išėjimą į Klaipėdą, Liepoją, Rygą. Tada Lenkijos ekonominė padėtis pagerėsianti. Laikas tam esąs labai patogus. Prancūzija nuo Lenkijos tolstanti ir vis labiau artėjanti prie Vokietijos—amžinos slavų priešininkės, tuo būdu paleisdama Lenkijai rankas. Nustojus Lenkijai domėtis Tautų Sąjunga, Rusija atskleisianti Lenkijai nesuskaitomų ekonominių galimumų.

Pasak laikraščio, tuo tarpu vyraujanti pirmoji partija, bet jau esą šiokių tokių simptomų, kad ir jos tarpe kylą abejojimų.

Senas dokumentas apie Vilnių. Maskvoje Rumiancovo muziejuj rasta senas, iš 1128 metų dokumentas, kuriame jau minimas Vilniaus vardas. Iš to seka, kad Vilniaus įkūrimo metai yra daug ankstyvesni, kaip mes žinome. 1928 metais sukaks lygiai 800 metų, kaip minimas Vilniaus vardas.

Kas Klausia-Tas Neklysta

Klaus. Kiek dabar gali būti telefonų Anglijoje? Grinorius.

Ats. Apie 1,009,203, arba vienas telefonas kiekvienam aštuoniems asmenims.

Klaus. Kiek narių turi Kolumbo Vyčiai (Knights of Columbus) organizacija? Vytis.

Ats. Rugsėjo 30 d. š.m. ta amerikiečių katalikų vyrų organizacija turėjo 713,471 narį.

Ques. Why is it that so many men fail to achieve success?

Ambitious John.

Ans. It is hard to give general causes for failure of so many people. Very few cases have the same exact, identical causes for failure. Nevertheless, Gabriel Heatter of New York enumerates in the Pathfinder five most frequent causes for failure:

Lack of definite knowledge of one's business and failure to realize that every business is a laboratory for seeking truth and understanding.

Lack of ability to concentrate on one's job, because most men really give little of their brain and brawn to their day's work.

Living in the paradise of the past—that is, talking of achievements now gone by, instead of remembering the mistakes of yesterday in order to avoid their repetition.

Leaning on other men, instead of pioneering in new paths.

Lack of faith that one can bridge the crucial moment, for unbounded faith in oneself always means success.

Klaus. Kur, koks yra seniausias varpas Jungtinėse valstijose? E. T.

Ats. Seniausio šioj šalyj varpo vardas yra Maria Joupfa. Jį nuliejo Ispanijoje, 1355 m., gi Amerikon atvežė kun. Juan de Padilla, įžymus pranciškonas misijonierius, kurs kartu atvyko su Coronado. Tas varpas dabar yra bažnyčioj Algodones'e, New Mexico.

Ques. Why must the banns of marriage be published in the Church? Bečleris.

Ans. There are many reasons. Here are a few of them: To discover any known impediments which would make the marriage unlawful or invalid, and bring future unhappiness to the contracting parties.

Vows previously made; difference of religion; a previous valid marriage not dissolved by death; blood relationship; forced consent are impediments. There are many other impediments which the publication of the banns may bring to light. Persons knowing of impediments in the contracting parties are in conscience bound to make them known.

Telephones: Lafayette 6179-6174
 "The House of Square Dealing"
BAY STATE LUMBER CO.
 LUMBER and MILLWORK
 2108 TO 2128 W. 47th ST. CHICAGO, ILL.

JAGIELLO PHARMACY

Telephone Boulevard 7078

JONAS KAZLAUSKAS, Sav.

Receptus pildom su didžiausiu atsargumu. Užlaikom visokių rūšių žolių ir kitokių chemiškų vaistų. Taipgi turime pilną eilę dalykų pasigražinimui, kvepalų-perfumų.
 4559 S. HERMITAGE AVE., CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE

Phone Yards 4669

Cable Address: PalBaltis Chicago

PAUL P. BALTUTIS & CO.

Foreign money order and draft service, steamship tickets on all lines

REAL ESTATE, LOANS, INSURANCE

901 WEST 33rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Phone Lafayette 8662

JOSEPH C. ENCHER

REAL ESTATE and BUILDER

Mason and General Contractor - Loans and Insurance

4401 S. MOZART ST., CHICAGO, ILL.

Phone Lafayette 5948

FRANK STASULIS & CO.

REAL ESTATE, LOANS AND INSURANCE

Perkam, parduodam, budavojam, mainom namus ir lotus Chicagoj ir aplinkėj. Apsaugos arba "insurance" geriausiose kompanijose. Visuose reikaluose, o ypač daryme legališkų popierių, kreipkitės pas mus, nes gausite sąžiningą patarnavimą.

4405 S. FAIRFIELD AVE., CHICAGO, ILL.

Office and Res. Phone Canal 1603

F. L. SAVICKAS & CO.

Real Estate

LOANS
INSURANCE

Notary Public

City and Farm

Properties

Bought, Sold

and Exchanged

726-W. 18th St.

Chicago, Ill.

V. M. Stulpinas & Co.

Visad teikia teisingą ir greitą patarnavimą tiems, kurie nori pirkti, parduoti arba mainyti namus, lotus, farmas ir biznius. Siunčia pinigus, parduoda laivakortes, ir atveža gimines iš Lietuvos labai greitai.

Daro doviernastis ir kitokius dokumentus. Del teisingo ir greito patarnavimo visad kreipkitės pas:

V. M. STULPINAS & CO.

3311 SOUTH HALSTED STREET
 Notary Public Tel. Yards 6062
 CHICAGO, ILL.

Patronize Our Advertisers

DAKTARAI

Telefonas Boulevard 1939

Dr. S. A. Brenza

4608 SO. ASHLAND AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS

Valandos—Dieną nuo 9 iki 12. Vakara: nuo 6:30 iki 9:30.

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas: 2201 W. 22nd St., Kampas
S. Leavitt Street, Tel. Canal 6222
Rezidencija: 3114 West 42nd Street
Tel. Lafayette 4988

Valandos: 1—4 ir 7—8 val. vak.
Nedėlio: 10—12 ryte

Boulevard 9459

Lafayette 4484

DR. A. J. DIKSELIS

LIETUVIS DENTISTAS

4603 S. Ashland Ave.

Office: 9 to 12 A.M., 3 to 9 P.M.
BRANCH—4358 S. FAIRFIELD AVE.
Hours: 1 to 3 daily

Telephone Lafayette 5820

Dr. K. Drangelis

DENTISTAS

Val.: Iš ryto nuo 9 iki 12 ir po piet nuo 2 iki 8 vakarę.
Trečiadieniai ir šventadieniai sulig sutarties.

4193 ARCHER AVENUE, Brighton Park

Phone Yards 4317

DR. J. J. FLANIGAN

DENTIST

LADIES CONSTANT IN ATTENDANCE

Hours: 9:00 A.M. to 9:00 P.M.

4649 S. Ashland Ave., Cor. 47th St. Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 2160

DR. A. J. KARALIUS

LIETUVIS GYDYTOJAS

3303 So. Morgan Street

CHICAGO, ILL.

Boulevard 7820

Res. Prospect 1930

DR. M. T. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4601 S. ASHLAND AVE.

Rezidencija: 6641 S. ALBANY AVE.
Ofiso val.: 2-4, 6-8. Nedėlio 10 iki 12 d.

Boulevard 3686

Res. Hemlock 2374

DR. J. P. POŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3133 So. Halsted Street

Val. 9—12 ir 7—9 val. vak.
Rezidencija: 6504 So. Artesian Ave.
Valandos 3 iki 6 val. vak.
Utar. ir Pėtn. 3 iki 9 val. vak.

Tel. Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

LIETUVIS DENTISTAS

4645 S. Ashland Avenue

ANT B. ZALESKIO APTEKOS

Tel. Lafayette 4346

DR. L. P. SLAKIS

DENTISTAS

Valandos: nuo 10 iki 9 val. vak.

4454 S. Western Avenue

Office Phone Canal 0257

Res.: 6600 S. Artesian Ave.
Phone Prospect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

PHYSICIAN & SURGEON

1821 S. Halsted St., Chicago

Šurum-Burum

Mano tėvynė, taip garsi iš seno!
Tavo senobėn aš mintimis skrendu,
Nes ten sau galę ir paguodą randu!
M. Dagilėlis.

š š š

Tony and Mike started out on Life's
Path of Opportunity.

Tony's ambition was to be an ar-
tist, while Mike wanted to be the
President.

After a number of years passed,
they met one day, Tony as a boot-
black and Mike as a janitor of a
tenement house.

J. C. Kwitchebelleaching.

š š š

Istatymuos Nenumatytas Kriminalas.

Viršaitis, autobusininkui. — Krivo-
šeina, kuriam galui tu dar šunį imi
kartu?

Autobusininkas. — Matai, jis man
atneša tuos paukščius, kuriuos aš
kaimais pravaziudamas suvažinėju.
"Tr."

š š š

Town of Don't You Worry.

There's a town called "Don't You
Worry"

On the banks of River Smile;
Where the Cheer-Up and Be-Happy
Blossom sweetly all the while,
Where the Never-Grumble flower
Blooms beside the fragrant Try
And the Ne'er Give-Up and Patience

Point their faces to the sky.
In the Valley of Contentment,
In the province of I-Will,
You will find this lovely city
At the foot of No-Fret hill.
There are thoroughfares delightful,
In this very charming town,
And on every hand are shade-trees
Named the Very-Seldom-Frown.

Rustic benches, quite enticing,
You'll find scattered here and there,
And to each a vine is clinging,
Called the Frequent-Earnest-Prayer.
Everybody there is happy,
And is singing all the while,
In the town of Don't-You-Worry,
On the banks of River Smile.

Kor.

š š š

Treji metai, kai nekalba.

Pas vieną ūkininką atėjo senas el-
geta. Patylomis sukalbėjo poterių ir
sėdi. Ten jį visi kalbina, bet nieko
nekalba, tyli.

Tik šeiminkė juokdamosi paklau-
sė: Ar senai jau, dieduli, nešneki?
Elgeta.—Treji metai... "Sv."

š š š

Nothing In It.

Teacher in Geometry class.—Who
will define a circle?

Johnny.—A circle is a round
straight line with a hole in the
middle.

Tempest and Sunshine
of 110th Lodge.

"Spauda yra viena stipriausių visuomenės auklėjimo priemonių: ji barsto žmonių tarpe gyvybės ar mirties sėklas." (Prof. S. Šalkauskis).

š š š

Nelaukus "leap year."

Viename L. Vyčių Chicagos Apskrieties susirinkime vis tai prie raportų ar prie kito dalykėlio paaiškėjo, kad tai tas ir tas ir t.t. susituokė, arba bent jau neužilgo tokį žingsnį ims. Priėjo eilė p. Domai Gustaitei pasiūlyti kokių dalykėlių. Kokio ten atstovo balsas: "Tai gal ir p. Gustaitė jau ištekėjo?" Tuoj ši panelė darbuotoja ir atšovė: "Kad dar niekas nepasipiršot." Senbernis.

š š š

"Show me the way to go home," sang the drunken evolutionist as he climbed a tree. Jap of Newark.

š š š

Grandmother. — Johnny, I wouldn't slide down those stairs.

Small boy.—Wouldn't? You couldn't! Granddaughter.

š š š

Perdaug Teisinga Nuotrauka.

Fotografas (taisydamas pozą fotografuojamo tėvo su sūniumi).—Kad gražesnė nuotrauka išeitų ir kad daugiau joje būtų gyvumo, tamstai sūnus tepadeda ranką ant peties...

Tėvas.—Tegu jau jis tiesiai ranką padeda ant kišenės, tai daugiau bus gyvumo. "Tr."

š š š

Detroit Sheba.

At the Michigan Central depot, a gentleman was waiting for his train. Nearby a lady was sitting with her daughter. All of a sudden the little girl got up and spoke to the gentleman:

"Hello, mis'er, vat's your name?"

"My name? It's Abe Cohn."

Again the child asked, "Vare you live? Vat's your business?"

Abe answered, "I am a traveling salesman."

The little girl, "Are you married, or single?"

Abe replied, "I am single."

The little girl being satisfied, ran to her mother and asked, "Mother, I asked him everything. He says' he's single. What else do you want me to ask?" Detroit Stasys.

š š š

"Clothes make the man,"

The proverb goes:

Clothes break the man,
Each husband knows.

Džiaukeris.

š š š

Icikis su Šmuiliu rengėsi perbristi upę. Nusiaavus kojas Icikis sako:

"Uj, Šmuiliau, kaip tau negėda tokias nevalias kojas turėti?"

"Pas tave irgi nevalėsnes,"—atkirto Šmuilis.

"Bet delto aš už tave 10 metų senesnis,"—pasiteisino Icikis.

"R. B."

Photographers

Phone Canal 2655

To brighten your home with beautiful portraits, have them taken at

C. J. PANSIRNA
ART PHOTOGRAPHER

Calls on request to all parts of the city.

1901 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

W. J. STANKUNAS

FOTOGRAFAS

Vestuvių, Grupių ir Šeimynų Mūsų Speciališkumas.

3315 South Halsted St.
Tel. Yards 1546
Res. Tel. Beverly 2300

Phone Boulevard 6369

P. CONRAD STUDIO

ART PHOTOGRAPHER

Nuimu laidotuves, vestuves, šeimynines grupes, mažus vaikus, pirmos komunjijos grupes ir atskirus asmenis.

3130 S. HALSTED ST.

Telephone Prospect 3497

Nėr geresnės dovanos savo mylimam draugui, kaip suteikimas savo gražaus paveikslu, nusiimto vienoj gražiausių studijų Chicagoje—

BROTHER'S STUDIJOJE

2448 WEST 63rd STREET, arti Western Ave.

Ivairūs Skelbimai

Phone Boulevard 2840

The BRIDGEPORT CLOTHING CO.

UP-TO-DATE CLOTHING

We Sell Suits For Men and Boys

3246-48 SO. HALSTED STREET

CHICAGO, ILL.

Phone Canal 5474

S. ŠIMULIS, CUSTOM TAILOR

Cleaning, Dyeing, Pressing and Remodeling of Ladies' and Gent's Garments. Also Suits and Overcoats Made to Order.

22nd & HOYNE AVENUE

Northwest Corner

1818 S. HALSTED ST.

Phone Lafayette 5069

MARTINKENAS DRESS SHOP

Dressmaking, Hemstitching
Wedding Gowns a Specialty

4603 S. Marshfield Ave.
CHICAGO, ILL.

Pirkimui visokios mėsos ir paukštienos, tai geriausia ir švariausia vieta yra

CHICAGO MEAT MARKET

1845 WEST 47th STREET

Undertakers-Graboriai

Telephone Canal 3161

BUTKUS UNDERTAKING CO.

Teisingos kainos. Geriausias patarnavimas. Važiuojam į tolimesnes vietas už tą pačią kainą. Leiskit jums pagelbėti nuliūdimo valandoj.

710 WEST 18th STREET, CHICAGO.

DIDŽIOJO OFISO TEL. YARDS 1741 IR 4040

Simpatiškas, Mandagus, Geresnis ir Pigesnis Už Kitų Patarnavimas

J. F. EUDEKIS CO., PAGRABŲ VEDĖJAI

DIDYSIS OFISAS: 4605-07 S. HERMITAGE AVENUE

Skyriai: 4447 S. Fairfield Ave. 4904 W. 14th St., Cicero
Tel. Lafayette 0727 Tel. Cicero 8094

Tel. Canal 1271 ir 2199

S. D. Lachawicz

LIETUVIS GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS

Patarnauja laidotuviuose kuopigiausia. Reikale prašom atsišaukti, o mano darbu būsite patenkinti.

2314 WEST 23rd PLACE, CHICAGO, ILL.

Telephone Yards 1138

Stanley P. Mazeika, Graborius

Mūsų patarnavimas laidotuviuose ir kitokiems reikalams visumet esti geras, sąžiningas, patenkinantis ir nebrangus, todėl, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.

3319 AUBURN AVE., CHICAGO, ILL.

J. F. RADZIUS, LIETUVIS GRABORIUS

Laidotuviuose patarnauja geriau ir pigiau negu kitas, todėl, kad priklausau prie grabų išdirbystės.

668 WEST 18th STREET, CHICAGO

Skyrius: 3238 S. Halsted St.

Tel. Canal 6174

Tel. Boulevard 4063

Telephone Roosevelt 7532

S. M. SKUDAS, GRABORIUS

LAI DOTUVIŲ VEDĖJAS

Patarnavimas geras ir nebrangus.

Automobiliai Vestuvėms, Krikštynoms ir t. t.

1911 CANALPORT AVE., CHICAGO

Tel. Lafayette 4139

GREGOROWICZ BROS.

PEOPLES HARDWARE AND PAINT CO.

Maliavos, aliejaus, stiklų, automobiliams reikmenų, visokių naminių daiktų, švinorystės, elektros reikmenų ir t. t.

1901 WEST 47th STREET, CHICAGO, ILL.

Ką Mokinasi.

Dabar išsiaiškina delko užėjo "ženatvės" epidemija tarp Chicagos vyčių. Viena darbuotoja buvo užklausta, ką ji mokinasi vakarais. Panelė atsakė: "Lovology." Vienas vaikinai, ar nenugirdęs, ar nesupratęs, klausia, "Ka." Kitas atsako išvertęs lietuvių kalbon: "Meilologija." Tada tas vaikinai saldžiai nusijuokė. Gal ir jis eis to paties mokyti. Gali pataikyti į vieną klasę su ta panele.

Chicagoj jau yra gana daug vaikūnų ir merginų, kuriems laikas luomą mainyti. Ar tik jiems nebus reikalinga kursų "meilologijoj"?

Senbernis.

š š š

A Gloomy Future.

Juozas.—Can't you forgive the past?

Nastutė.—If you give me a nice enough present. Misikė.

š š š

Susirūpinęs.

Kazys.—Paulius yra labai susirūpinęs biznio dalykais.

Kazė.—Aš nemaniau, kad jis turi kokį biznį.

Kazys.—Delto jis ir susirūpinęs, kad biznio neturi.

Superiorietis.

š š š

Mary (to an officer).—Have you seen my brother?

Officer.—Is he short, Miss?

Mary.—Yes, nearly always.

Maspeth "C."

š š š

Varžytynių Laimikis.

Policininkas (vagiui).—Iš kur ėmei šitą penkių šimtų litų banknotą?

Vagis.—Varžytynėse visai už mažo žmogius laimėjau. "Tr."

š š š

Reggie.—See that fellow going down the street? Well, he cleaned up a big fortune in crooked dough.

Reginald.—Bootlegging?

Reggie.—No, pretzel manufacturing.

By the way, don't forget that dance on Thanksgiving Eve, in Newark.

Jap of Newark.

š š š

Sending animals by Mail.

Baltys.—My, they're sending animals through the mail.

Mėlys.—Don't be silly, they can't do that.

Baltys.—There's a seal on this letter. J. C. Kwitchebellieaching.

š š š

Savaip Suprato Gydytoja.

Gydytojas (ligoniui).—Atsikvėpk, tamsta, laisvai.

Ligonis.—Šiandien dar negaliu.

Gydytojas (nustebęs).—Kaip tai?

Ligonis.—Tiktai rytoj žmona išvažiuoja ilgesniam laikui pas gimines pasikieminėti. "Sv."

I-N-K-L-I-N-G-S

Something or other from Council 13.

Well, folks, those of you who may have any grudges against Charlie Bartkus may take it out on him now. The great heart-breaker and the answer to the maiden's prayer has finally succumbed to that contagious disease known as Marriagitis.

What a wake of broken hearts that boy has left???

Evidently there is no truth in that saying, "June is the month of Brides." Our Helen has disproved that by getting 'hitched', as one may say, to a young chap by the name of S. Lauraitis.

May all your troubles be small ones from the start, Helen.

Bruno, if moustaches were trumps in the game of love, O, what a hand of hearts you would hold! You won't be able to hold anything, not even those wreaths intended for you, if you are not careful.

Don't you come around here asking me about F. D. when little M. J. is worrying her little head sick.

Frances, I disagree on that point. Everybody does not go through it once in there life-time. They do not go through it at all. They go to, instead of through, and then only after they die.

If you people want to hear the latest joke (if you can call it one), just ask Felix, the sphinxlike gentleman, to tell you about the little birdie perched on the apple.

Eddie says he is losing a lot of sleep lately on account of Insomnia. Drat them girls, anyhow. They are certainly terrible.

Dear Gin:

I fell in love with a big brute and I'm very sorry now. What can I do? Alice in Dreamland.

Dear Alice:

Sit in a hammock with him until you fall out.

Charlotte, I'm very much pleased to hear it.

"... and so as the curtain rings on the final scene we see him standing off to one side bare-headed and drooping. That man is

"GIN".

š š š

O kalba gimtoji,
Gyvuok grinčioj vargšo žmogelio,
Mergaitės dainoje
Ir pasakoj žilo senelio.

A. Jakštas.

Bum Čik Čik.

Coal Yards

Phone Prospect 7960

V. GAPSZEWICZ, Pres.

ATLAS FUEL COMPANY

Coal, Coke and Ice

WHOLESALE AND RETAIL COAL YARD
DOMESTIC AND STEAM

4913-19 S. PAULINA STREET

CHICAGO, ILL.

New City Coal Co.

2141 West 47th St.

Kokybė ir Patarnavimas nuo 1895

Tel. Lafayette 0567

S. MARCINKIEWICZ, Pres.

C. MARCINKIEWICZ, Sec'y

S. M. COAL COMPANY

WHOLESALE and RETAIL COAL YARD
COAL, ICE, FEED AND WOOD

1828 West 43rd Street

Chicago, Ill.

Tel. Yards 0171

Phone Lafayette 2584

THE VILIIJA CO.

COAL, WOOD AND ICE

Mes Patenkinam Visus

3700 SOUTH SPAULDING AVE., CHICAGO

Įvairūs Skelbimai

Phone Boulevard 4552

Atdara Dieną ir Naktį

A. F. Czesna

Turkiškos, Rusiškos, Sulfurines Vanos ir Elektrinis Gydymas

TREATMENTAI visokioms cirkuliacijos ligoms, reumatizmui, nerviškumui, šalčiams ir taip toliau, su elektriniais prietaisais. Mineralinės Sulfurinės Vanos duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.

Motery Skyrius atdaras Utarninkais nuo 8 iki 12 val. nakties.

KAMBARIAI DEL PERGULĖJIMO.

1657 WEST 45th STREET, Kampas Paulina Street

PHONE BOULEVARD 0900

AL. P. LYONS, Man. Director

PEOPLES THEATRE

47th Street, Just West of Ashland Ave.

AUGMENTED ORCHESTRA SUPREME

THE PEOPLES GRANDEUR & SUPERB ENTERTAINMENT ARE UNRIVALED

TWO SHOWS DAILY:

First Show 7 to 9 P.M. Second Show 9 to 11 P.M. Doors open at 6:30 P.M. Saturdays, Sundays and Holidays—Matinees, and continuous from 2 to 11 P.M.

"IT PLEASES US TO PLEASE YOU"

Žinotina Cicero Lietuviams

CICERO STATE BANK

THE BANK OF SERVICE

Cicero Ave. at 25th St. Cicero, Ill.

Most banks use the same arguments in their publicity, in order to increase their deposits.

We not only present arguments, we give the real service that makes good will.

An Account with the Cicero State Bank will prove it.

Phone Cicero 3709

CICERO PHOTO STUDIO

P. PUCKORIUS, Fotografas

Vestuvių, grupų, šeimynų ir pavienių mūsų specialybė
1435 S. 49th COURT, CICERO, ILL.

CICERO LIETUVIAMS

Turiu garbės pranešti, kad aš nupirkau nuo p. K. S. Jonaičio, Grant Works Drug Store, 4847 W. 14th Street, Cicero, Ill. Mano 15 metų prityrimas, kaipo registruoto vaistininko duos Jums geriausią patarnavimą išpildyme receptų ir už žemiausią kainą, negu kitur.

GRANT WORKS DRUG STORE

J. Malakauskas, Savininkas 4847 W. 14th St., Cicero, Ill.

Phone Cicero 311

GRANT WORKS COAL YARD

ADAM BERNADISUS, Prop.

16th STREET & 49th COURT, CICERO, ILL.

Alex. Krencius

GENERALIŠKAS

Namų Statymo Kontraktoriaus

1418 S. 50th CT., CICERO, ILL.

A. F. POCIUS

Expert Watch Repairing

Dealer in Diamonds, Jewelry,
Watches, Wedding Rings, etc.

4930 W. 14th St., CICERO, ILL.

Phone Cicero 3576

CHAS. SYREWICZ, UNDERTAKER

Nuliūdimo valandoj kreipkitės pas mane, nes geresnio patarnavimo ir būt negali, tuo labiau, jog važiuojimas automobiliais jums atsieis keliais doleriais pigiau, negu pas kitus.

1437 S. 49th AVENUE, CICERO, ILL.

Baltijos Amerikos Linija

KALĖDOS LIETUVON

LAIVAS IŠPLAUKIA

"Estonia" Gruodžio 7 dieną

Vaziuokit visu keliu vandeniui
į pačią

KLAIPĖDA

per laisvąjį Danzigo portą. Iš ten
tik vienos nakties kelionė kitu laivu.

\$107.00 Tiesiog į Klaipėdą

3-čia Klasa

Užsimokant Abipus,
Tiktai \$181.00

Populiariška turistinė Trečia Klasa
tik \$10 brangiau vienpus, \$15 abipus.

Taksai Atskiriam.

Žiniom kreipkitės į vietos
agentus ar į bendrovę:

BALTIC AMERICA LINE, Inc.

120 North LaSalle St., Chicago, Ill.
312 Second Av. S., Minneapolis, Minn.

Su įvairiais Spaudos Darbais Kreipkitės į K of L PRESS

4736 S. Wood St. Chicago, Ill.

Phone Lafayette 6298

Phone Canal 7233

P. M. CIBULSKIS MALIAVOJIMO KONTRAKTORIUS

Maliavos, geležinių prekių (hard-
ware), sieninės popieros, malia-
votojams reikmenų. Langams
užlaidas dirbame sulyg užsakymo.

2334 S. Leavitt St., Chicago, Ill.

Phone Lafayette 4500

VINCENT WOITKIEWICZ

BARBER SHOP

1803 West 45th Street
Chicago, Illinois